

ISSN 1581-9027

zelena dežela

Glasiło Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

številka 123 / 2014

» CVETKO
ZUPANČIČ
predsednik
KGZS

Nedavne poletne volitve v državni zbor so bile priložnost, da povemo svoje mnenje o politiki oziroma oblasti. Ali smo kmetje letošnje parlamentarne volitve dobro izkoristili in pametno oddali svoj glas, še ne vemo, saj še ni znano, kdo bo sestavljal koalicijo oziroma kdo nam bo krojil vladno usodo. Smo pa prvič ostali brez tradicionalnega zaveznika kmetov v parlamentu – Slovenska ljudska stranka se namreč ni prebila v državni zbor.

Na zbornici prek članstva in strokovnih služb prepoznavamo težave in prioritete v slovenskem kmetijstvu. Vidimo tudi ključne razvojne možnosti in priložnosti, kako na uresničljiv način priti do boljšega položaja kmetijstva. Zbornica je pripravila predloge, jih strnila v trinajst točk in poslala vsem parlamentarnim strankam, da jih proučijo in vključijo v snovanje kmetijske politike nove vlade. Zbornica tako ponuja roko sodelovanja.

Roko sodelovanja ponujamo tudi vam, in sicer na sejmu Agra. Letos smo pripravili nekaj novosti. Med drugim vas vabimo na srečanje in posvet Za več znanja na slovenskih kmetijah, ki bo na zbornični dan v torek, 26. avgusta. Vabljeni tudi na srečanje družinskih kmetij, kjer bo osem družinskih kmetij predstavilo svoj vsakdan. Vedno ste dobrodošli tudi na našem razstavnem prostoru v hali B, kjer boste lahko dobili strokoven nasvet, iskane informacije in prijazno besedo.

IZ VSEBINE

POGOVOR

SLOVENSKI KMET JE ODPRT, PRIJAZEN, DELAVEN IN DRUŽABEN

»Pri nas se vloga in pomen kmeta še premalo ceni, hkrati pa se premalo spodbuja družinsko kmetovanje,« meni Anton Perko, član sveta KGZS

... več na strani 4.

TEMA MESECA

TRADICIONALNO SVEŽ

AGRA Tradicionalno svež!

**52. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM**
23. - 28. 8. 2014, Gornja Radgona

Sejem AGRA bo letos v znamenju mednarodnega leta družine in družinskega kmetovanja. Novosti pripravljata tudi KGZS.

... več na strani 6.

AKTUALNO

PREDLOG UKREPOV NOVI VLADI

KGZS predlaga novi vladi 13 uresničljivih in za napredek kmetijstva ter podeželja nujnih ukrepov.

... več na strani 12.

AKTUALNO

PRVI KORAK PRI VODENJU POSLOVNIH KNJIG

Vrednotenje osnovnih sredstev kmečkih gospodinjstev oziroma priprava otvoritvene bilance stanja je osnova za prehod na vodenje poslovnih knjig.

... več na strani 15.

NASVETI

KAKO ZAPOSILITI TUJEGA SEZONSKEGA DELAVCA

Postopek zaposlitve tujega delavca je lahko zelo zapleten, kar je odvisno tudi od tega, od kod prihaja.

... več na strani 23.

NASVETI

DRŽITE SE ROKOV

Mladi prevzemniki, ki ste prejeli pozitivne odločbe v letu 2009, boste morali za Agencijo pripraviti poročila ob koncu petletnega obdobja.

... več na strani 24.

KAKO DO INFORMACIJ NA KGZS

SPLOŠNE INFORMACIJE

Tel.: 01 513 66 00, e-pošta: kgzs@kgzs.si

UREDNIŠTVO ZELENE DEŽELE

Tel.: 01 513 66 40, e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si

TAJNIŠTVO VODSTVA

Tel.: 01 513 66 06, 01 513 67 00, e-pošta: kgzs@kgzs.si

Zelena dežela št. 123, avgust 2014 • Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izhaja šestkrat letno in je za člane KGZS brezplačno. • Uredništvo: KGZS – Zelena dežela, Gospodinjstva ulica 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01/5136640, e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si, splet: www.kgzs.si • Uredniški odbor: Danilo Markočič, Anita Jakuš, Anemarija Gerold, Vincenc Otoničar, Janko Rihtarič, Rok Sedminek • Odgovorni urednik: Robert Peklaj • Novinar: Marjan Papež • Fotografija na naslovnici: arhiv KGZS • Tehnično urejanje: Andrej Lombar • Jezikovni pregled: Marjana Cvirn • Fotografije: arhiv KGZS (če ni drugače navedeno) • Tisk: DELO, d.d. • Naklada: 79.000 izvodov

Dogovorjen odkup jagnjet in kozličev

Zveza društev rejcev drobnice Slovenije je veliko naporov vložila v nadaljevanje verige od reje do prodaje in poštene zasluzka.

Intenzivna pogajanja Zveze društev rejcev drobnice Slovenije so obrodila sporazum z Loškimi mesninami Škofja loka o organiziranem odkupu jagnjet in kozličev za prodajo v Mercatorjevih prodajalnah. Odkupna cena znaša 5,80 evra + pavšal oziroma DDV (brez glave in drobovine). Klavna masa trupov je lahko od 9 do 18 kilogramov. Dogovorjeno je tudi, da je rok plačila 30 dni.

Koordinator odkupa je Roman Savšek, predsednik zveze, na katerega se lahko obrnete tudi glede dogovorov o oddaji živali in za morebitna dodatna vprašanja na telefon 040 663 563. Rejci, izkoristite ugodno odkupno ceno, saj je le v sodelovanju uspeh!

Priložnost za mlade prevzemnike

Mlade prevzemnike ponovno opozarjamo na možnost, ki velja že vse od leta 2011, in sicer, da lahko pridobijo nove obdelovalne površine ne da bi bilo treba izpeljati postopek objave in zbiranja ponudb na upravni enoti.

Novela Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki je bila sprejeta 2011, je uvedla nov 17a. člen, ki določa, kdaj lahko lastnik sklene darilno pogodbo, katere predmet so kmetijska zemljišča, gozdovi ali kmetija. Poleg določenih sorodnikov in lokalne skupnosti ter države so to tudi nosilci kmetije, ki so pridobili sredstva iz programa razvoja podeželja kot mladi prevzemniki, če od prevzema kmetije ni minilo več kot pet let.

Sklenjeno darilno pogodbo z odločbo odobri upravna enota po tem, ko preveri izpolnjevanje pogojev iz tretje alineje 17a. člena ZKZ. To pomeni, da mladi prevzemnik lahko pridobi nove površine, brez da bi bilo potrebno ponudbo objaviti na oglasni deski in kandidirati skupaj z vsemi zainteresiranimi. Ob tem je pomembno še to, da se na ta način lahko razpolaga samo s celim lastninskim ali solastninskim deležem kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije.

Z vidika davčnih obveznosti velja opozoriti na izjemo, ki jo določa 10. člen Zakona o davku na dediščine in darila. Ta določba namreč omogoča oprostitve davka za obdarjenca, ki ima status kmeta skladno z določbami Zakona o kmetijskih zemljiščih in dobi v dar kmetijsko zemljišče. Navedeno pomeni, da je mladi prevzemnik, ki na podlagi darilne pogodbe pridobi novo obdelovalno površino, oproščen davka.

» JANJA VIRANT

Novosti in izzivi pri urejanju vožnje v naravnem okolju

V začetku julija so pričele veljati spremembe Zakona o ohranjanju narave (ZON), ki uvajajo pomembne novosti na področju ureditve vožnje v naravnem okolju. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je v sredi julija pripravilo predstavitev novih predpisov. Predstavitve in izmenjave mnenj o ustreznosti novih rešitev smo se poleg kolesarjev, planincev in lovcev udeležili tudi predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS).

V ZON so se ohranile prepovedi vožnje, parkiranja in organiziranja voženj z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, lahko pa se dopušča organiziranje javnih prireditev z vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju na podlagi predhodnega soglasja Zavoda RS za varstvo narave in pozitivnega mnenja kmetijsko svetovalne službe ali Zavoda za gozdove Slovenije; enako velja za kolesarske prireditve. Splošna prepoved vožnje ne velja med drugim za opravljanje dejavnosti kmetijstva, gozdarstva in čebelarjenja.

Po novem ZON je v naravnem okolju dovoljena vožnja s kolesi po utrjenih poteh (uhojene in zvožene poti), če temu ne nasprotuje lastnik ali upravljavec poti. Ob tem ostaja odprto (tehnično) vprašanje, kako bo lastnik zemljišča izrazil svoje soglasje ali nasprotovanje. Kljub novim rešitvam ZON smo udeleženci razprave ugotovili, da predpisi še vedno ne ustrezajo željam in pričakovanjem tako lastnikov zemljišč kot tudi uporabnikov prostora. Dogovoriti bo potrebno pogoje za uporabo naravnega okolja, nadalje poiskati rešitve glede odgovornosti lastnika kmetijskega ali gozdnega zemljišča za nesreče na teh površinah, pa tudi glede financiranja vzdrževanja in obnove poti, gozdnih vlak in drugih površin, kjer se izvaja rekreacija.

KGZS kot predstavnic lastnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč ter kolesarji, planinci in drugi uporabniki naravnega okolja smo se ob koncu predstavitve dogovorili za delovno skupino. Njen namen je najprej poiskati kompromisne rešitve za uporabo naravnega okolja med vsemi vključenimi deležniki, nato pa odločitve predlagati zakonodajalcu.

» GAŠPER CERAR

Drugačne poti davčnih opominov

Finančna uprava (FURS) po 1. septembru davčnih opominov ne bo več pošiljala po navadni pošti, temveč le še prek eDavkov ali z opomnikom na elektronsko pošto. Izjema so fizične osebe brez dejavnosti, ki pa se bodo v sistem elektronskega vročanja lahko vključile prostovoljno.

In kaj te spremembe pomenijo za kmete? Če imate le osnovno dejavnost in prodajate svoje pridelke, potem se za vas ničesar ne spremeni in boste morebitne opomine še naprej dobivali po navadni pošti. Če imate dodatno dejavnost (denimo turistično kmetijo), pa zanjo veljajo določila o elektronskem poslovanju (oddaja obračunov prek eDavkov in sedaj elektronsko prejemanje opominov). Na Fursu pravijo, da bodo v prihodnje zaradi nižjih stroškov vse več dokumentov vročali elektronsko.

Slovenski kmet je prijazen in delaven

»Pri nas se vloga in pomen kmeta še premalo cenita, hkrati pa se premalo spodbuja družinsko kmetovanje,« meni Anton Perko, član sveta KGZS.

Kot član sveta KGZS ste seznanjeni s težavami, ki tarejo slovenskega kmeta. Kaj je razlog, da te težave ostajajo in se jih zelo počasi odpravlja? Bi za vaše območje lahko dejali, da ima kakšno posebno težavo, značilno samo za vaš konec?

Dejstvo je, da težave v slovenskem kmetijstvu ne samo ostajajo, temveč se iz leta v leto stopnjujejo. Zagotovo je za to več razlogov, a naj jih omenim le nekaj: vedno več bolj ali manj nepotrebne birokracije in s tem še dodatnih stroškov na kmetijah, povečanje skupnih stroškov v pridelavi ter padec odkupnih oziroma prodajnih cen za mnoge kmetijske pridelke. In še bi lahko našteval. Verjetno bi se te težave dalo odpraviti hitreje, a je za prepočasno odpravljanje težav po mojem mnenju razlog v tem, da se pri nas ne zavedamo, kakšen pomen za Slovenijo ima lastna pridelava hrane in kakšno vlogo ima pri tem slovenski kmet.

Pri nas, v našem okolišu, je težava v geografski danosti oziroma naravi, ki nas obkroža. Imamo hribovito gričevnat svet z majhnimi parcelami, kar posledično pomeni višje stroške obdelave in je za pridelek treba vložiti veliko truda. Zato ne preseneča vse večje odseljevanje mladih, tudi v Avstrijo, kamor jih že veliko hodi v službo.

Med kmetijskimi gospodarstvi je daleč največ družinskih kmetij, kar 97 odstotkov, in prav tem je namenjeno mednarodno leto družinskega kmetovanja. Ali menite, da se v Sloveniji na-

menja dovolj pozornosti družinskim kmetijam?

Žal se v Sloveniji namenja premalo pozornosti družinskim kmetijam. Če bi resnično želeli spodbuditi družine, da ostanejo na kmetijah, bi potrebovali bolj primerno urejeno infrastrukturo, ugodnejša posojila za naložbe na kmetijah in tudi druge oblike pomoči glede na potrebe družinskih kmetij.

Kaj je pozitivno v slovenskem kmetijstvu? Kaj pozitivnega krasi slovenskega kmeta?

V slovenskem kmetijstvu je pozitivno to, da imamo še vedno dokaj ohranjeno naravno okolje in zdravo pridelavo hrane. Prednost je tudi v raznolikosti posameznih območij, kar ponuja možnosti za raznovrstno pridelavo hrane glede na različne klimatske pogoje.

Slovenskega kmeta krasijo predvsem odprtost, prijaznost, delavnost in družabnost.

Ali kot aktiven član zbornice lahko daste oceno dela zbornice? Kaj je v redu in čemu bi morala dati zbornica še večji poudarek?

Za mene je biti član sveta KGZS velika čast in tudi poslanstvo. Zato si vedno prizadevam biti čim bolj aktiven in prenašati pripombe ter predloge za obstoj in razvoj slovenskih kmetov s terena do organov zbornice. Zbornica ima izjemno odgovorno in pomembno nalogo za slovensko kmetijstvo, in sicer sooblikovanje vseh predpisov in zakonov v povezavi s pridelavo in potrošnjo hrane. Zavrnil bi tiste kritike, ki pravijo, da na zbornici

Anton Perko živi na Spodnji Velki, v občini Šentilj ob avstrijski meji. Glede na naravne razmere ne preseneča, da imajo živinorejsko-vinogradniško kmetijo. To pomeni, da se ukvarjajo z rejo govejih pitancev ter vinogradništvom in vinarstvom. Pri delu mu pomaga cela družina, poleg žene in dveh sinov tudi njegova mama. So tipična družinska kmetija, ki jih družijo tudi ljubezen do slovenske zemlje. Del svojega vsakdana bodo predstavili na sejmju Agra, in sicer na srečanju družinskih kmetij v nedeljo, 24. avgusta.

Naš sogovornik pravi, da je prostega časa bolj malo, kar je tudi značilno za slovenskega kmeta. Vendar si v tistih redkih trenutkih rad privoščiti kakšen izlet, se družijo s sorodniki in prijatelji ter obišče kakšno glasbeno ali kulturno prireditev.

nič ne naredimo. Zelo veliko pripomb in predlogov obravnavamo in sprejemamo na organih zbornice, vendar jih politika premalo upošteva. Zato ne preseneča, da imamo tako veliko neživljenjskih predpisov in obveznosti v slovenskem kmetijstvu.

Čeprav sem zadovoljen z delom zbornice, bi se dalo zagotovo še kaj izboljšati. Zbornica bi tako morala bolj vztrajati pri zahtevah za ureditev primerljivih pogojev za kmetovanje, tako kot imajo to uspešno in preprosto urejeno pri naših sosedih v Avstriji. Že s tem bi bila rešena marsikatera težava.

Če bi bil novi kmetijski minister, kaj bi bil vaš prvi korak oziroma ukrep?

Če bi bil novi kmetijski minister, bi bil moj prvi korak oziroma ukrep zmanjšanje in poenostavitev birokracije ter obveznosti v kmetijstvu, in sicer vsaj na tako raven, ki bi bila primerljiva oziroma še ugodnejša, kot jo imajo najuspešnejše države članice EU. Prav tako bi namenil več pozornosti z vsemi oblikami podpore kmetom, ki pridelujejo hrano in skrbijo za samooskrbo.

»ROBERT PEKLJAJ

NATEČAJ »Kaj pa je bilo z evropskim denarjem narejeno zate, za tvoj kraj?«

Nordijski center Planica, prenovljene terme Čatež, Koča pod Storžičem, štipendija za delo v Hidrii, širokopasovno omrežje v Mislinjski in Dravski dolini, raziskave na področjih probiotikov in zdravja, Ekosocialna kmetija Korenika, kolesarska pot med Mirnom in Kanalom, energetska sanacija doma za starejše v Mariboru, Čebelarstvo-sadjarski učni center, Center odličnosti VESOLJE-SI, številne urejene ribogojnice, naložbe v trajnostni razvoj ribiških območij in ribogojstvo, obnove in izgradnje kmetij, prenos kmetij na mlajšo generacijo, ureditev gozdnih cest, turizem na kmetiji, naložbe v gostinsko-apartmajске objekte, izgradnje rastlinjakov, ohranjanje kulturne krajine, ekološko pridelovanje, postavitve mrež proti toči, nakupi kmetijske mehanizacije, modernizacije polnilnih linij za proizvodnjo trajnih mlečnih izdelkov, naložbe v nove zgradbe in tehnološko opremo – to je le nekaj projektov, ki so v zadnjih letih uspešno kandidirali za sredstva evropske kohezijske politike, politike razvoja podeželja in ribiške politike.

V Sloveniji je bilo v programskem obdobju 2007–2013 sofinanciranih več kot 95.300 projektov, zato želita **Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK) in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (MKO)** opozoriti na številne dobre zgodbe, ki smo jih v Sloveniji ustvarili s pomočjo evropskih sredstev. **Oktobra 2014** bosta SVRK in MKO na **Kongresnem trgu v Ljubljani organizirala fotografsko razstavo**, katere namen ni le informirati javnost, temveč tudi pritegniti k sodelovanju. Slogan »Kaj pa je bilo z evropskim denarjem narejeno zate, za tvoj kraj?« je spodbuda, da bi ljudje sami našli dobre projekte v svojem okolju in opazili konkretne izboljšave kakovosti svojega življenja. S fotografsko razstavo, ki se bo začela **2. oktobra 2014 in bo trajala do 23. oktobra 2014**, bomo obenem povzeli dosedanje izvajanje evropske kohezijske politike, politike razvoja podeželja in ribiške politike v Sloveniji in napovedali izvajanje omenjenih politik do leta 2020.

Cilj natečaja

Splošna javnost predlaga projekte, ki so jim spremenili življenje oz. prispevali k izboljšanju kakovosti njihovega življenja oz. življenja skupnosti. SVRK in MKO bosta izbrala najboljše predloge, poskrbela za fotografiranje projektov in postavila razstavo fotografij.

Predlogi projektov

Nanašati se morajo na projekte, ki so bili izvedeni v Sloveniji in sofinancirani iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada, Evropskega socialnega sklada, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in/ali Evropskega sklada za ribištvo. Projekt je lahko sofinanciran iz več skladov hkrati.

Pogoji sodelovanja*

Na natečaju lahko sodeluje vsakdo, ki pošlje predlog projekta, ki je bil sofinanciran z evropskimi sredstvi. SVRK in MKO predloge zbirata med **4. avgustom 2014 in 12. septembrom 2014** na elektronskem naslovu: info.svrk@gov.si.

Ob predlogu je poleg kontaktnih podatkov obvezen pripis:

- za kateri projekt gre,
- kraj, kjer se je projekt izvajal,
- zakaj je posameznik izbral ta projekt oz. kaj je predlagani projekt storil zanj ali njegovo skupnost.

Nagrade

V okviru natečaja bomo izžrebali tudi nagrade, ki so jih prispevali nekateri prejemniki evropskih sredstev: **Terme Dolenjske Toplice podarjajo Vikend oddih za 2 osebi v Hotelu Balnea in celodnevne vstopnice za kopanje v njihovih bazenih v Dolenjskih ali Šmarjeških toplicah, Hoteli Otočec pa vstopnice za pustolovski park na Otočcu.**

Izžrebani nagrajenci (objavljeni bodo na spletnih straneh: www.eu-skladi.si, www.program-podezelja.si in www.facebook.com/EUSkladi) bodo prejeli tudi druge simbolične nagrade.

Več informacij o natečaju in *pogojih sodelovanja vam je na voljo na spletni strani: www.eu-skladi.si in www.program-podezelja.si.

Za vsebino prispevka je odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, ki je organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja:
Evropa investira v podeželje
EK, RP

Tradicionalno svež

Sejem AGRA bo letos v znamenju mednarodnega leta družine in družinskega kmetovanja. Novosti pripravljajo tudi KGZS.

Sejem AGRA se bo letos od 23. do 28. avgusta v Gornji Radgoni 52-ič zapovrstjo potrdil kot najpomembnejši mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Sloveniji ter v sosedski regiji štirih držav. Pod sloganom »Tradicionalno svež« bo na stičišču Slovenije z Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko na skupni površini 68.300 m² razstavnih površin predstavil 1750 razstavljalcev iz 29 držav. Tradicionalno bo ponujal najvidnejše svetovne blagovne znamke kmetijske, gozdarske in vinogradniške tehnike, vrhunska živila in vina, naj sodobnejšo opremo za živilskopredelovalno industrijo in vinarstvo, kmetijske gradnje, varovanje okolja, semena, sredstva za prehrano in nego živali ter rastlin. Predstavil bo tuje države, regije in organizacije, najvidnejše slovenske vladne, gospodarske in strokovne inštitucije. Tržnice AGRA bodo ponujale kmetijske

Sejem AGRA se bo že 52-ič zapovrstjo potrdil kot najpomembnejši mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Sloveniji ter v sosedski regiji štirih držav.

pridelke in izdelke ter hrano iz naše bližine. Poseben poudarek bo na gozdarstvu, ki ga bo podčrtalo več strokovnih dogod-

kov, tekmovalnih prireditev in svetovanja pri izbiri ustrezne opreme.

OD ŽIVALI DO RASTLIN

Bogate mednarodne poslovne in strokovne predstavitve bodo popestrile strokovne razstave živali in vzorčni rastlinski nasadi. Na razstavo slovenskih avtohtonih pasem domačih živali prihajajo letos izbrane iz Posavske regije, predstavljena bo tudi turistična ponudba Posavja in Krajinski park Kolpa. Na veliki strokovni razstavi govedi bodo prikazane vse pasme priznanih rejskih organizacij v Sloveniji, z najboljšimi primerki pa sodelujejo tudi gostje iz Rinderzucht Steiermark iz sosednje Avstrije. Na razstavi ter v maneži, v vpregah in vo-

žnji s kočijo bodo sodelovali rejci s konji slovenske hladnokrvne pasme. Predstavljeni bodo prašiči in drobnica iz slovenskih rejskih programov. Tu pa bodo tudi razstave čebelarstva, malih živali, rib ter enodnevna razstava kraških ovčarjev. Obiskovalci se bodo lahko sprehodili skozi cvetoča polja avtohtone slovenske ajde, skozi 60 kvadratnih metrov velik Gain samooskrbni družinski ekološki vrt, urejen s spletno aplikacijo, vzorčni nasad gensko nespremenjene soje v okviru prizadevanj združenja Danube Soya, sejmski permakulturni vrt, sadovnjak starih sort jabolk, demonstracijski sejmski vrt z več kot 300 rastlinami ter gozdno-parkovni nasad s sejmsko učno gozdno potjo.

KAKO IN ZA KOLIKO NA SEJEM

V ceno vstopnice 7 € je vštet parkiranje. Družinska vstopnica (do 2 odrasla in 2 otroka do 15 let) velja 14,00 €, za starejše od 60 let 6 €, za učence, dijake in študente 4 €, udeležence skupin nad 20 oseb 6 € ter člane skupin mladih nad 20 oseb po 3 €. Predprodaja – Eventim.

Najugodnejši paket avtobusnega prevoza, vstopnice in malice:

- Ljubljana AP – 7:30 (za odrasle je 25 €/za mladino 23 €),
- Žalec – 8:28 (20 €/18 €),
- Celje AP – 8:41 (19 €/17 €),
- Maribor AP – 9:30 (15 €/13 €),

Gornja Radgona – 10:10.

Povratak s sejma ob 16. uri. Informacije za skupine:

Vesna Dajčman, T: 02 5642 118, E: vesna@pomurski-sejem.si

Med več kot 150-imi strokovnimi, poslovnimi in družabnimi srečanji, tekmovanji in zabavnimi dogodki se bodo zvrstili dnevni prikazi vrhunskih kuharskih mojstrov, ki bodo pripravljali jedi v Agrini kuhinji ter kulinarčne in vinske degustacije ob 40. obletnici odprtega državnega ocenjevanja Vino Slovenija Gornja Radgona.

DAN DRUŽINSKIH KMETIJ

Mednarodnemu letu družine in družinskega kmetovanja bosta posvečena nedeljsko srečanje družinskih kmetij in srečanje podeželske mladine. Otvoritveni dan v soboto bo popestril nastop lipincev ter prvi Festival piva.

AGRA V ŠTEVILKAH

- 1.750 razstavljalcev,
- 29 sodelujočih držav,
- 23.000 m² razstavnih površin v halah,
- 27.000 m² zunanjih razstavnih površin,
- 3.000 m² razstav živali,
- 15.300 m² vzorčnih nasadov, maneža,
- skupno 68.300 razstavnih površin.

Obiskovalci bodo deležni kmetijskih nasvetov, nasvetov za varno delo in pravo izbiro gozdarske opreme ter napotkov za energetske prenove in trajnostno gradnjo. Poučili se bodo lahko celo o izgradnji hiške iz slamatih bal ter krušne peči iz starega kovinskega soda.

POSKUS NAGRAJENIH DOBROT

Poskusili bodo lahko nagrajence mednarodnih ocenjevanj vin, mesa in mesnih izdelkov, mleka in mlečnih izdelkov, sadnih sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod ter ocenjevanja medu z mednarodno udeležbo. Preizkusili bodo lahko nagrajence Mednarodnega ocenjevanja kmetijske mehanizacije in opreme.

Zabavali in poučevali bodo tudi 16. državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov, tekmovanje v košnji, v vlečenju vrvi in plesanju polke, kegljanje s traktorjem, nogometna tekma slovenske vinske reprezentance, izbor najtežje buče, štafeta semen, peto srečanje starodobnih traktorjev Steyr, rokodelske delavnice, otroški vrtec, Gozdna šola, ježa konja, vožnja s kočijo, strokovna vodenja skozi vzorčne nasade, razstave živali ter Kneippovo pot ...

Hkrati s sejmom AGRA bo INPAK, 19. mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja in logistike, omogočil pakiranje z nagrajeno embalažo 35. Odprtega natečaja Slovenski oskar za embalažo.

Svež program sejmskega dogajanja je objavljen na spletni strani: www.pomurski-sejem.si.

ZGODOVINA KMETIJSKO-ŽIVILSKEGA SEJMA V GORNJI RADGONI

- 1401 *Prva pisna omemba Radgone kot sejmskega mesta. Ob koncu 15. stoletja so bili v mestu organizirani en tedenski in štirje letni sejmi.*
- 1877 *Veliko kmetijsko razstavo obišče 15.000 obiskovalcev.*
- 1962 *Organizirana je prva sodobna sejmska prireditel z imenom Pomurski sejem, ki si jo ogleda 35.000 obiskovalcev.*
- 1964 *Sejem se usmeri na področje kmetijstva. Spremljata ga veliki razstavi kmetijske mehanizacije ter plemenske govedi. Naslednje leto so ob sejmu organizirana tudi strokovna in poslovna srečanja.*
- 1973 *Sejem se preseli na novo, 35.000 kvadratnih metrov veliko lokacijo in se preimenuje v Kmetijsko-živilski sejem.*
- 1974 *Organizatorji vse več pozornosti namenjajo načrtnemu spodbujanju kakovosti. Organizirano je prvo uradno strokovno ocenjevanje vin.*
- 1975 *Sejem se združi z Gospodarskim razstaviščem Ljubljana. V letu 1979 je ustanovljena Poslovna enota Pomurski sejem Gornja Radgona.*
- 1980 *Prvič je organizirano strokovno ocenjevanje kakovosti mesa in mesnih izdelkov.*
- 1981 *Prvič sta organizirana strokovno ocenjevanje kmetijske mehanizacije in Jugoslovanski sejem gradbeništva.*
- 1982 *1. bienalni mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja, skladiščenja in transporta, današnji mednarodni sejem INPAK. Ta nadaljuje tudi tradicijo natečaja Slovenski oskar za embalažo.*
- 1987 *1. strokovno ocenjevanje mleka in mlečnih izdelkov.*
- 1993 *Pomurski sejem se osamosvoji kot samostojna delniška družba.*
- 1996 *Pomurski sejem širi vinsko kulturo in prepoznavnost slovenskih vin tudi s projektom Vinska kraljica Slovenije.*
- 1999 *Pomurski sejem d.d. od Gospodarskega razstavišča odkupi sejmišče v Gornji Radgoni.*
- 2000 *V mednarodno zvezo UFI se včlani Mednarodni kmetijsko-živilski sejem.*
- 2003 *Organiziran 1. sejem lovstva in ribištva LOV ter 1. mednarodni sejem znanja, tehnike in sredstev za obrambo, ki se danes imenuje SOBRA.*
- 2004 *Janez Erjavec, direktor Pomurskega sejma, prejme nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke.*
- 2008 *Pomurski sejem je sprejet v evropsko zvezo organizatorjev kmetijskih sejmov EURASCO.*
- 2009 *Mednarodni kmetijsko-živilski sejem dobi še okrajšano ime AGRA. Pomurski sejem je soorganizator 56. svetovnega prvenstva v oranju v Moravskih Toplicah.*
- 2012 *50. jubilej mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma AGRA*
- 2014 *Pomurski sejem organizira osem mednarodnih sejmov in sedem mednarodnih ocenjevanj kakovosti izdelkov. Na sejmih vsako leto nastopa več kot 2100 razstavljalcev iz skoraj 30 držav, obišče pa jih več kot 140.000 obiskovalcev.*

STROKOVNE RAZSTAVE ŽIVALI

Na razstavo slovenskih avtohtonih pasem domačih živali letos prihajajo iz Posavja posavska pasma konj, krškopoljski prašič ter belokranjska pramenka. Na stojnicah ob razstavi avtohtonih živali bodo združena rejcev in rejci ponujali v pokušnjo in nakup svoje proizvode, pripravljene iz mesa in mleka ter volne in kož predstavljenih pasem. Predstavljena bo turistična ponudba Posavja in Krajinski park Kolpa.

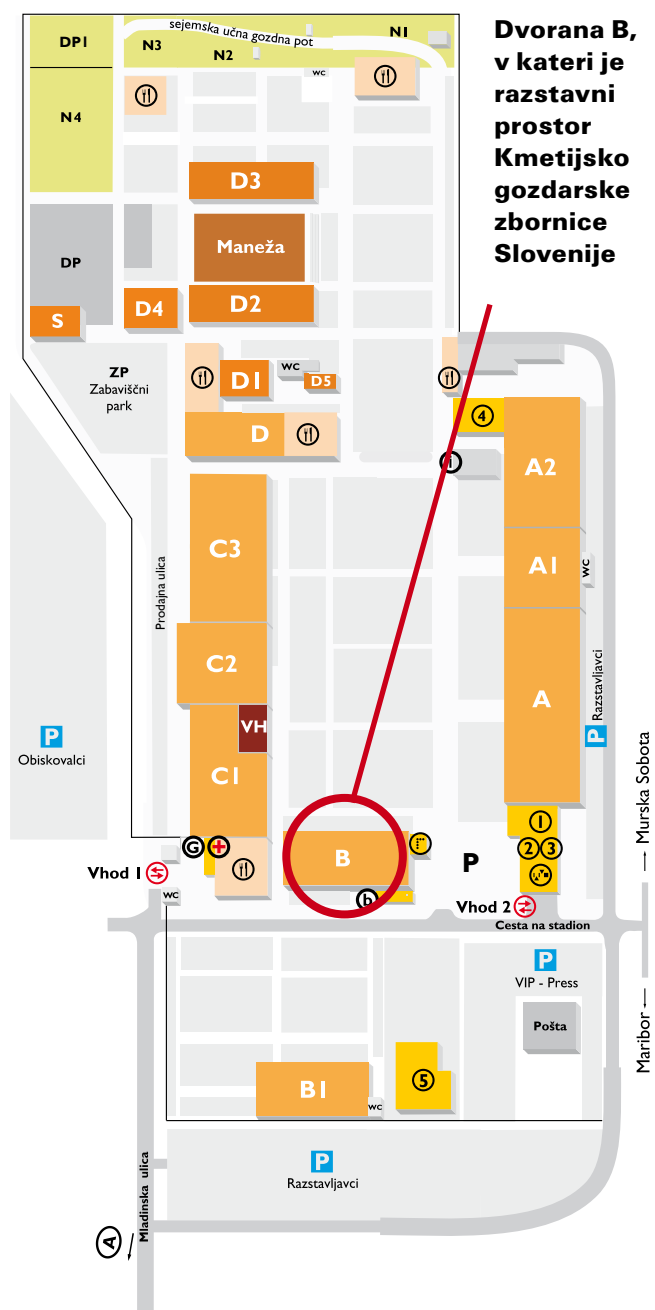
Na veliki strokovni razstavi govedi bodo prikazane vse pasme rejskih organizacij v Sloveniji: kolekcije plemenskih rjavih, črno-belih in lisastih telic, krave dojilje s teleti limuzin

in šarole pasme, plemenski biki lisaste, rjave, črno-bele, šarole in limuzin pasme, ter biki in teleta cikaste in lisaste pasme. Gostujoči rejci iz Rinderzucht Steiermark Avstrija sodelujejo s kravami in plemenskimi telicami.

Na razstavi ter v maneži, v vpregah in vožnji s kočijo bodo sodelovali konji slovenske hladnokrvne pasme. Prašičerejska razstava bo predstavila mladice, pitance, tekače, merjase in krškopoljske prašiče. Predstavljene bodo vrste drobnice, ki jih redijo slovenski rejci. Tu pa bodo tudi razstave čebelarstva, malih živali, rib ter enodnevna razstava kraških ovčarjev.

Skica sejmišča

Dvorana B, v kateri je razstavni prostor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

- Ⓜ uprava sejma
recepcija
tiskovno središče
- Ⓛ sejmski radio
- Ⓛ informacije
- Ⓛ bankomat
- Ⓛ gostinstvo
- ⓐ gasilci
- ⓐ prva pomoč
- ⓐ vhod-izhod
- ①-⑤ dvorane za posvete

Zbornične novosti na sejmu AGRA

Tudi letos bo KGZS aktivno sodeloval na največjem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

Že 52. sejem AGRA v Gornji Radgoni bo kot vsako leto minil tudi v znamenju Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Na razstavnem prostoru KGZS v hali B, ki je letos sicer malo manjši, se bodo poleg osmih območnih kmetijsko-gozdarskih zavodov predstavila številna združenja, zveze in društva, ki s svojim delovanjem pomembno prispevajo k ohranitvi in razvoju slovenskega podeželja. Tako bodo svoje delo predstavile žene iz Zveze kmetic Slovenije, svoj kotiček bodo imeli mladi iz Zveze slovenske podeželske mladine, kam na oddih bo predstavila Zveza turističnih kmetij Slovenije, medtem ko bodo svoje storitve ponujali in predstavljali člani strojnih krožkov Slovenije. Svoje dobrote bodo ponujali člani Združenja kmečkih sirarjev Slovenije in Združenja predelovalcev mesa na kmetijah, vse skupaj pa boste lahko zalili s kapljico dobrega vina Zveze društev vinogradnikov in vinarjev Slovenije. Ne pozabite tudi na svežo zelenjavo in sadje, saj ga bodo v pokušino delila dekleta pri GIZ Slovenska zelenjava. Tudi letos bodo z nami prijatelji iz Avstrije, in sicer Kmetijsko gozdarska zbornica avstrijske Koroške in Kmečka izobraževalna skupnost iz Tinij. Letos prvič pa se bo pod našo streho predstavil tudi Sindikat kmetov Slovenije.

ZBORNICNI DAN V TOREK

Ena pomembnejših letošnjih novosti je, da bo dan KGZS v **torek, 26. avgusta**. Tudi obeležitev tega dneva bo drugačna,

saj po nekaj letih spet organiziramo srečanje, ki ga bomo dodatno oplemenitili z zanimivim posvetom.

Namen letošnjega zborničnega srečanja, ki bo ob 10. uri v dvorani 1, je predstaviti KGZS kot pomembnega partnerja državi in članom ter širši javnosti pri zagotavljanju prenosa znanja na slovenskih kmetijah. Z aktivnostmi bomo poudarili pomen izobraževalnega in raziskovalnega vidika javne službe kmetijskega svetovanja, ki odraža tudi delo KGZS. In če bo prvi del namenjen predstavitvi zbornice in dela, ki ga pri tem opravijo tudi vsi osmi zavodi, bomo v drugem delu več pozornosti namenili izobraževanju. Predvsem o vlogi zbornice in pomenu izobraževanja na področju kmetijstva in biotehnologije za razvoj podeželja na podlagi usmeritev skupne kmetijske politike EU in ohranitev slovenskega kmetijstva ter lokalne pridelave. Pripravili bomo posvet z naslovom **Za več znanja na slovenskih kmetijah**, nanj pa povabili tudi predstavnike Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Centra za poklicno izobraževanje. Z naše strani pa bomo med drugim predstavili tudi pomen certifikata Nacionalna poklicna kvalifikacija.

DAN DRUŽINSKEGA KMETOVANJA

Druga novost letošnjega sejma, ki jo pripravljamo skupaj s sejmom in Kmečkim glasom, pa je srečanje družinskih kmetij. Leto 2014 je Organizacija združenih narodov razglasi-

la za Mednarodno leto družine in družinskega kmetovanja. Cilj je ponovno postaviti družinsko kmetovanje v središče kmetijskih, okoljskih in socialnih politik nacionalnih načrtov. Mednarodnemu letu družinskega kmetovanja smo se z aktivnostjo v sodelovanju s Pomurskim sejmom pridružili tudi na KGZS. Zato organiziramo v **nedeljo, 24. avgusta, ob 10. uri** na sejmu AGRA srečanje družin. Kar osem družin z različnih koncev Slovenije bo predstavilo svoje vsakdanje delo, kaj jih družijo, kakšne so zadolžitve posameznih članov družine, s čim se ukvarjajo v prostem času. Ker je srečanje namenjeno predvsem družinju, se bo vsaka kmetija predstavila tudi na malce drugačen, bolj sproščen način.

ZA VEČJO VARNOST NA KMETIJI

KGZS pripravlja na sejmu tudi dve strokovni okrogli mizi. Že v **nedeljo, 24. avgusta, boste ob 13.30** lahko prisluhnili dobrim praksam družinskih kmetij pri nas in v tujini, ki jih bodo predstavili udeleženci okrogle mize, ki jo pripravljamo v sodelovanju z ZSPM.

V **torek, 26. avgusta, ob 11.30** pripravlja KGZS – Zavod Nova Gorica zanimivo okroglo mizo o večji varnosti pri delu na kmetiji, kjer bodo poleg rezultatov projekta opozorili tudi na tista področja na kmetiji, kjer prihaja do največjega števila nesreč, kako preprečiti nesreče in kaj storiti, če do nje vseeno pride.

Seveda bodo tudi letos na razstavnem prostoru KGZS na voljo svetovalci javne službe kmetijskega svetovanja, ki vam bodo skušali s strokovnimi nasveti polepšati dan. V **sredo, 27. avgusta, pa bomo ob 14.00** podelili nagrade izbranim kmetijam v akciji **S kmetije za vas**.

Sejem bo torej prava priložnost za srečanje, pogovor in nasvete za delo v korist slovenskega podeželja.

Podrobnejši program predstavitve KGZS na sejmu Agra lahko preberete na spletni strani www.kgzs.si, kjer bodo zapisane tudi vsebine svetovanj javne službe kmetijskega svetovanja in druge informacije o dogajanjih na sejmu.

Izbrano iz programa dogajanja na sejmu AGRA 2014

VSE DNI SEJMA

Razstavní prostor ZRMK in ENSVET v hali A1

10.00–18.00: Brezplačna energetska in gradbena svetovanja za obiskovalce – prenova in novogradnja

Hala B, razstavní prostor KGZS

9.00–11.00 in 13.00–15.00: Strokovni – svetí javne službe kmetijskega svetovanja

Razstavní prostor GZS, Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij v hali A

Razstave Odličnih pekovskih izdelkov 2014, sezonskega sadja, 50 blagovnih znamk slovenskih živilskih izdelkov ter izdelkov tekmovanja EcoTrophelia Slovenija 2014
10.00–13.00 in 16.00–19.00: pokušnje

Konzorcij biotehniških šol Slovenije, razstavní prostor v hali A

Delavnice, predstavitve srednješolskih in višješolskih izobraževalnih programov na »Trgu poklicev«
10.30–12.00 in 14.30–16.00: Pokušnja izdelkov dijakov in študentov

Agrina kuhinja v hali C3

9.00–19.00: Pokušnja slovenskih tradicionalnih dobrot, pripravljenih na sodoben način ob razlagi priznanih kuharskih mojstrov

Hala D

10.00–17.00: Otroški vrtec z igralnico
11.00–12.00 in 14.30–15.30: vodeni ogledi sejma za otroke

Demonstracijski prostor

10.00–11.00 in 15.00–16.00: Spretnostna vožnja in kegljanje s traktorjem
9.00–19.00: Jahanje konja za otroke
11.30 in 13.30: Demonstracija varnega dela z motorno žago
Od ponedeljka do četrta: Zetor Road Show – preizkus delovanja traktorjev Zetor

Vzorčni nasad N1

10.00–15.00: Strokovno voden ogled po sejmski učni gozdni poti, "Gozdna šola" za otroke, Kneippova pot

Vzorčni nasad N2

Voden ogled po vzorčnem nasadu poljščin in vrtnin ter avtohtonih sort kmetijskih rastlin Biotehniške šole Rakičan

Vzorčni nasad N3

Vodeni ogledi po sejmskih vrtovih, sejmskem vinogradu ter nasadu ajde in soje

Maneža

Revije razstavljenih konjev slovenske hladnokrvne pasme, revije razstavljene goveje živine, Naravno konjarstvo

Hala D1

ob 11.00 v nedeljo, ponedeljek, torek in četrtek: Strokovno voden ogled prašičerejske razstave

Dvorana 3

Predstavitve poslovnega (računalniškega) programa PANTHEON Farming – celovita rešitev za vodenje kmetij

Vinski hram

Nedelja, ponedeljek, sreda in četrtek
14.00–15.00: Vino in mladi – pokušnja vin in pogovor z Vinsko kraljico Slovenije 2014 Špelo Štokelj

SOBOTA, 23. avgust 2014

10.00–15.00 / dvorana 1: Svetovni kongres industrijske konoplje – Slovenija 2014
10.00–18.00 / zunaj pred halo C3: Festival piva

11.00 / maneža: Odprtje 52. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma AGRA
12.00–13.00 / maneža: Nastop Promocijske skupine Biotehniške fakultete na lipancih
13.00–14.00 / maneža: Odprtje razstave in revija vseh razstavljenih živali
14.00–15.00 / maneža: Nastop Promocijske skupine Biotehniške fakultete na lipancih
15.00–16.00 / maneža: Revija konjev slovenske hladnokrvne pasme
16.00–17.00 / maneža: Revija goveje živine
17.00 / maneža: podelitev pokalov regijskega tekmovanja oračev za pokal Pomurskega sejma

NEDELJA, 24. avgust 2014

9.00–10.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Jutranja kava z ministrom
9.00–10.00 / maneža: Revija lipancev in konjev slovenske hladnokrvne pasme
9.30–10.30 / dvorana 1: Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj ocenjevanja medu z mednarodno udeležbo
10.00–11.00 / dvorana 3: Posvet:

Certificiranje sledljivosti izvora lesa (PEFC)
10.00–12.00 / dvorana 4: Okrogla miza – Hrana iz naše bližine

10.00–11.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Okrogla miza – Družinsko kmetovanje
10.00–13.00 / maneža: Srečanje družinskih kmetij

10.00 / demonstracijski prostor: 16. državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov
10.00–12.00 / travnik: Kmečke igre – tekmovanje v ročni košnji in grabljenju
10.30–12.00 / dvorana 1: Mednarodna strokovna razprava – Varovanje zdravja čebel

11.00–12.00 / dvorana 2: Slavnostna podelitev certifikatov FSC

12.00–13.00 / demonstracijski prostor: Tekmovanje v presekanju debla s sekuro za obiskovalce

12.30 / vzorčni nasadi: Ogled njive cvetoče ajde v sklopu projekta »Kar sejemo, to žanjemo«

13.00–14.00 / hala C3, Agrina kuhinja: Predstavitve slovensko-angleške knjige AJDA, pokušnja ajdovih jedi

13.00–14.00 / demonstracijski prostor: Tekmovanje v hitrem rezu debla za obiskovalce

13.00–14.00 / maneža: Revija razstavljene goveje živine

13.30–14.30 / Hala A, razstavní prostor MKO: Okrogla miza mladih – Družinske kmetije v Sloveniji in tujini

14.00–16.00 / dvorana 2: Okrogla miza – Sanacija posledic žledoloma v gozdovih

14.00–15.00 / pred upravo Pomurskega sejma: Tekmovanje v plesanju polke
14.00–15.00 / maneža: Revija lipancev in konjev slovenske hladnokrvne pasme

15.00–16.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Okrogla miza – Gozd – bogastvo države, državljanov?

15.00–16.00 / maneža: Tekmovanje v vlečenju vrvi za najmočnejše slovenske fante

16.00–17.00 / maneža: Svečana razglasitev rezultatov in podelitev priznanj 34. mednarodnega ocenjevanja kmetijske mehanizacije in opreme

17.00 / maneža: Podelitev priznanj 16. državnega sekaškega tekmovanja lastnikov gozdov

PONEDELJEK, 25. avgust 2014

9.00–13.00 / dvorana 5: Posvet – Potencial papirne embalaže: trendi in nove funkcionalnosti

9.00–10.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Jutranja kava z ministrom
 9.00–15.00 / hala A, razstavní prostor GZS, ZKŽP: EcoTrophelia Slovenija 2014 – Nacionalno tekmovanje
 10.00–11.30 / dvorana 3: Posvet – Ali je ekološko kmetijstvo prava ideja za vas?
 10.00–12.00 / dvorana 4: Posvet – Zakaj sta slovenska čebula in česen priložnost za pridelovalce?
 10.00–11.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Okrogla miza – Nadzor nad hrano
 12.00–13.30 / dvorana 3: Posvet – Uradni znak za označbo kakovosti »izbrana kakovost«
 13.00–14.30 / dvorana 2: Posvet: Viški hrane – hrana ni odpadek
 13.00–14.00 / dvorana 5: Podelitev priznanj 35. natečaja "Slovenski oskar za embalažo 2014"
 13.00–14.00 / maneža: Podelitev priznanj in nagrad rejcem nagrajenih živali
 14.00–16.00 / dvorana 4: Okrogla miza: Ekološka živinoreja
 14.30–16.30 / dvorana 5: Posvet – Soja kot nova perspektiva za poljedelske kmetije
 15.00 / dvorana 1: Svečana razglasitev rezultatov in podelitev priznanj 18. mednarodnega ocenjevanja sadnih sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod, 28. mednarodnega ocenjevanja mleka in mlečnih izdelkov ter 35. mednarodnega ocenjevanja mesa in mesnih izdelkov v okviru 52. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma AGRA

TOREK, 26. avgust 2014

9.00–12.30 / dvorana 2: Posvet in okrogla miza – Finančne perspektive za učinkovito rabo energije
 9.00–13.00 / dvorana 3: Posvet – Papirna embalaža v kmetijstvu in prehrani
 9.00–10.30 / dvorana 5: Posvet – Integrirana pridelava lahko ostane slovenski nadstandard kakovosti

9.00–10.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Jutranja kava z ministrom
 11.00–15.00 / dvorana 5: Sadjarski posvet 2014
 11.30–13.00 / maneža: Revija posavskih konjev v vpregi
 13.00–14.00 / Vinski hram: Predstavitev in pokušnja vin iz ekološko pridelanega grozdja
 14.00–15.00 / Vinski hram: Vodena pokušnja šampionskih vin s 40. ocenjevanja Vino Slovenija Gornja Radgona 2014
 15.00–16.30 / dvorana 1: Svečana razglasitev rezultatov in podelitev medalj 40. jubilejnega odprtega državnega ocenjevanja vin Vino Slovenija Gornja Radgona
 18.00 / ŠRC Gornja Radgona: Nogometna tekma Vinske reprezentance Slovenije

SREDA, 27. avgust 2014

9.00–10.45 / dvorana 2: Posvet – Načrt upravljanja voda / NUV – pomen vode za proizvodnjo hrane
 9.00–12.00 / dvorana 3: Posvet: Okolju prijazna papirna embalaža: eco design, reuporaba papirne embalaže
 9.00–10.45 / dvorana 4: Eko posvet: Ali je ekološko kmetijstvo lahko alternativa tudi na majhnih kmetijah?
 9.00–10.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Jutranja kava z ministrom
 10.00–13.00 / dvorana 1: Podelitev priznanj Zadružne zveze Slovenije
 10.00–11.45 / dvorana 5: Prašičerejski posvet in podelitev priznanj in pohval najboljšim rejcam
 11.00–12.45 / dvorana 2: Okrogla miza – Trendi in promocija v pridelavi in predelavi hrane
 11.00–13.00 / dvorana 4: Posvet – Drobnica kot priložnost razvoja demografsko ogroženih območij
 12.30–14.00 / dvorana 3: Posvet: Ekološko gojenje okrasnih rastlin uspešno tudi v Sloveniji

13.00–15.00 / dvorana 2: Ekosocialni forum – Razvojne usmeritve družinskih kmetij v Sloveniji
 14.00–15.00 / dvorana 1: Zaključek nagradne akcije »S kmetije za vas«
 14.00–15.00 / maneža: Revija drobnice s strokovnim komentarjem in prikaz striženja ovc
 15.00–19.00 / dvorana 5: Srečanje avstrijske in slovenske Štajerske
 15.00–16.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Okrogla miza – Voda – pravica, ki jo je treba zapisati v ustavo?
 15.00–15.30 / maneža: Predstavitev dela pastirskih psov slovenske avtohtone pasme Kraški ovčar
 16.00 / maneža: Zaključek nagradne akcije "Najtežja buča in najzanimivejša zbirka okrasnih buč"

ČETRTEK, 28. avgust 2014

9.00–10.00 / Hala A, razstavní prostor MKO: Čaj z državno sekretarko
 10.00–13.00 / dvorana 1: Okrogla miza – Štafeta semen
 12.30–3.00 / Voden ogled Gainega samooskrbnega ekološkega vrta na sejmu, izmenjevalnica semen, svetovanje
 10.00–11.00 / maneža: Revija goveje živine
 12.00 / prireditveni prostor pred upravo sejma: 5. srečanje starodobnih traktorjev Steyr
 13.00–14.00 / maneža: Revija razstavljene goveje živine

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa!

Svež program sejemskega dogajanja je objavljen na spletni strani: www.pomurski-sejem.si

Tradicionalno svež!

52. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

23. - 28. 8. 2014, Gornja Radgona

Predlog ukrepov novi vladi

KGZS predlaga novi vladi 13 uresničljivih in za napredek kmetijstva ter podeželja nujnih ukrepov.

KGZS želi ostati proaktiven, dejaven in strokoven partner pri razvoju kmetijstva in gozdarstva, zato predlagamo uresničljive ukrepe, ki so v pristojnosti države. Vsi ti ukrepi so usmerjeni v zagotavljanje ugodnih pogojev za tehnološki in ekonomski napredek kmetijstva ter podeželja. Zato predlagamo prednostne ukrepe, ki bodo:

- zagotovili pravočasno izvedbo in plačilo ukrepov Skupne kmetijske politike,
- izboljšali tržni položaj pridelave hrane z aktivno promocijo slovenske hrane, spodbujali poslovno povezovanje in izboljšali delovanje agroživilske verige,
- ohranjali doseženo raven strokovne podpore v okviru javnih služb in delovanje nevladnih organizacij v kmetijstvu in gozdarstvu,
- omogočili izvajanje aktivne zemljiške politike in prilagajanje podnebnim spremembam, vključno z novimi izzivi pri varovanju naravnih virov in zdravja rastlin ter živali,
- poenostavljali administrativne postopke, spodbujali nova delovna mesta v okviru dopolnilnih in dodatnih dejavnosti na kmetijah ter zagotavljali socialno stabilno okolje.

SEZNAM UKREPOV

1. PRAVOČASNA IZVEDBA UKREPOV SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE (SKP) IN NJIHOVEGA FINANCIRANJA:

- a. sprejem predpisov za naslednje programske obdobje do konca letošnjega leta,
- b. tekoče zagotavljanje lastne udeležbe k evropskim sredstvom,

- c. delno plačilo neposrednih plačil vsako leto v decembru,
- d. redna izvedba razpisov za prestrukturiranje kmetijstva, živilstva in gozdarstva,
- e. poenostavitev postopkov pri odobravanju in izplačilih vlog (e-vloge, e-zahtevki, uporaba kataloških vrednosti).

2. PROMOCIJA SLOVENSKE HRANE:

- a. priprava izvedbenih dokumentov iz zakona o promociji, še posebej predpisa, ki določa proizvodne specifikacije za shemo »izbrana kakovost«,
- b. redno zagotavljanje sredstev za sofinanciranje ukrepov promocije slovenske hrane,
- c. izvedba programa promocije.

3. POENOSTAVITEV ADMINISTRATIVNIH POSTOPKOV:

- a. gradnja kmetijskih in gozdarskih objektov,
- b. poenostavitev postopkov glede prevoza lesa in vodenja evidenc,
- c. uvesti poseben upravni postopek za izredne odstrele medveda in volka (hitro in učinkovito),
- d. vzpostavitev enovitega sistema beleženja, uporabe in izmenjave podatkov,
- e. preprostejši sistem evidentiranja dogodkov na kmetijah, ki izhajajo iz predpisov.

4. IZVAJANJE JAVNIH SLUŽB IN DELOVANJE NEVLADNIH ORGANIZACIJ V KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU:

- a. ohranitev pokritosti javnih služb v kmetijstvu brez dodatnega zniževanja števila zaposlenih,
- b. projektno povezovanje ustanov za učinkovitejše izvajanje nalog, vključno z ustanavljanjem kompetentnih centrov,
- c. ohranjanje podpore za delovanje dru-

štev v kmetijstvu,

- d. vključevanje države kot dodatnega sofinancerja v projekte nacionalnega pomena financiranih iz EU skladov,
- e. sofinanciranje članstva in sodelovanja v mednarodnih organizacijah v kmetijstvu.

5. AKTIVNA ZEMLJIŠKA POLITIKA:

- a. določitev nove vloge in politike Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS,
- b. določitev območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč,
- c. spodbujanje izvajanja zemljiških operacij, predvsem komasacij in medsebojnih menjav,
- d. opredelitev pogojev aktivnega kmeta,
- e. priprava ukrepov za večanje posesti predvsem mladih kmetov,
- f. ureditev statusa agrarnih skupnosti,
- g. odprtje vprašanja javnega dostopa do kmetijskih zemljišč in gozdov.

6. SPODBUJEVALNI UKREPI ZA NOVA DELOVNA MESTA V OKVIRU DOPOLNILNIH IN DODATNIH DEJAVNOSTI NA KMETIJAH:

- a. alternativne oblike registracije dejavnosti za manjši in časovno krajši obseg poslovanja,
- b. spodbujanje socialnega podjetništva,
- c. ukrepi za povezavo turizma in kmetijske proizvodnje ter storitev,
- d. večanje zaposlitvenih možnosti v demografsko ogroženih območjih (podeljevanje koncesij, izvajanje javnih storitev, posebni razpisi za investicije v nova delovna mesta),
- e. ohranjanje posebnega statusa sezone delovne sile,
- f. odpiranje možnosti mednarodnega povezovanja, izmenjave idej in znanja s pomočjo izvajanja študijskih praks in podobnih aktivnosti.

Eden od predlaganih ukrepov vladi je tudi ohranitev pokritosti javnih služb v kmetijstvu brez dodatnega zniževanja števila zaposlenih.

7. STABILNA IN SPODBUJEVALNA DAVČNA POLITIKA:

- posebna davčna ureditev za dopolnilne dejavnosti na kmetijah,
- preprost izračun pavšalne obdavčitve kmetijstva in gozdarstva,
- dvig praga za obvezno knjigovodstvo na 50.000 evrov,
- pri obdavčitvi nepremičnin upoštevati specifičen položaj kmetijstva in gozdarstva,
- znižanje deleža obdavčitev ukrepov SKP.

8. IZVEDBA UKREPOV ZA PRILAGAJANJE KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA NA PODNEBNE SPREMEMBE:

- oživitev akcijskega načrta za prilagajanje podnebnim spremembam,
- spodbujanje namakanja,
- rajonizacija kmetijske pridelave z vidika suše,
- izvajanje ukrepov za zmanjšanje plazov

in poplavna varnost,

- priprava novih sistemskih rešitev za zavarovanje kmetijske pridelave,
- spodbujanje nege gozdov.

9. UKREPI SOCIALNE POLITIKE:

- realno ugotavljanje osnove za prispevek za zdravstveno zavarovanje iz opravljanja dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov,
- realno ugotavljanje materialnega položaja zavezancev, ki opravljajo kmetijsko ali gozdarsko dejavnost pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev,
- odpravljanje revščine in socialne marginalizacije kmečkega prebivalstva,
- izvajanje javnih del v kmetijstvu in gozdarstvu.

10. UKREPI NA PODROČJU VARNE HRANE IN VARSTVA RASTLIN:

- krepitev prognostične službe za varstvo rastlin,
- poenostavitev in pocenitev registracije

sredstev za varstvo rastlin,

- zagotavljanje varne hrane v skladu z izjemami, ki jih dopušča evropska zakonodaja.

11. VAROVANJE NARAVNIH VIROV:

- priprava dobrih praks za kmetovanje na območjih Natura 2000 in ukrepov za odpravljanje zaraščanja,
- zmanjšanje obremenitev z divjadjo na posameznih območjih,
- izvedba ukrepov za umik zveri iz naseljenih območij,
- spodbujanje večjega vključevanja v certificiranje gozdov,
- prenova sistema izplačila nadomestil na vodovarstvenih območjih,
- pospešitev aktivnosti za sanacijo žledoloma.

12. SPODBUJANJE POSLOVNEGA POVEZOVANJA:

- zagotovitev enakih pogojev poslovanja in podpornega okolja za zadrage,
- krepitev podpor za poslovno povezovanje kmetov,
- zagotovitev svetovanja za trženja lesa in organizacija skupnih sečenj,
- vzpostavitev gozdno-lesnih verig ...

13. BOLJŠE DELOVANJE AGROŽIVILSKE VERIGE:

- spodbujanje vzpostavitev novih sektorskih verig,
- preprečevanje rasti nihanja cen in zaostrovanja cenovno stroškovnih razmerij.

Predlog ukrepov smo v torek, 29. julija, poslali vsem strankam, ki so bile takrat še v igri za sestavljanje nove vlade.

Prvi sadovi sheme

Shema šolskega sadja je v slovenskih šolah zaživela že prvo leto, ko je Komisija pričela izvajati ta ukrep. Tako smo danes ena najuspešnejših držav članic in porabimo vsa sredstva, ki so nam na voljo.

Slovenija že od leta 2009 uveljavlja evropski ukrep Shema šolskega sadja in zelenjave, saj ima veliko dolgoročnih učinkov: krepi kratko dobavno pot prodaje neposredno s kmetije v osnovno šolo, promovira večje uživanje sadja in zelenjave, kar na dolgi rok izboljšuje javno zdravje. Osveščen potrošnik, ki uživa priporočeno količino svežega sadja in zelenjave vsak dan (400–600 g/dan), ne zboleva za sodobnimi boleznimi: rak, arterosklerozna obolenja, bolezenska debelost Shema vzgaja otroke, ki so bodoči potrošniki, da bo osveščeno kupoval lokalne, slovenske pridelke, kar dolgoročno prispeva k stabilnejšemu ekonomskemu položaju kmetijstva.

V okviru Ministrstva za kmetijstvo in okolje je delovna skupina, ki pripravlja strategijo izvajanja sheme šolskega sadja in zelenjave: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP), Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), Ministrstvo za zdravje (MZ) in Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). Aktivno so udeleženi tudi socialni partnerji: Javna služba kmetijskega svetovanja v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS).

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije ima več vlog: povezuje pridelovalce z osnovnimi šolami, vsako leto specialisti izvedejo izobraževanja za vse šole, ki so vključene v shemo, in izvaja tudi nekatere spremljajoče dejavnosti predavanja, de-

lavnice, skladno s povpraševanjem osnovnih šol. Osnovali smo tudi portal Kupujmo domače, kjer lahko šole izbirajo pridelovalce za svojo shemo.

SPodbudne spremembe

Rezultati poglobljenega vrednotenja sheme šolskega sadja že v šolskem letu 2010/2011 kažejo na kratkoročno pozitivni učinek spreminjanja odnosa in vedenja učencev v zvezi s sadjem in zelenjavo. Še posebej je spodbudno, da se ta učinek izraža predvsem pri dečkih, pri mlajših otrocih in otrocih, ki prihajajo iz družin, ki so socialno-ekonomsko bolj ogrožene. Pozitiven učinek sheme se kaže tudi v tem, da otroci zaužijejo količinsko več sadja in še posebej zelenjave, kar je pomemben prispevek pri varovanju in krepitevi zdravja.

Sama izvedba sheme v praksi poteka skozi vse šolsko leto od 1. septembra do 24. junija na 394 osnovnih šolah, kar je okvirno 142.500 učencev oziroma 86 % ciljne skupine. Tako so vsa sredstva, ki so na voljo s strani EU, porabljena (709.000 evrov).

Organiziranost je decentralizirana, zato vsaka šola sama izbere svojega dobavitelja; če je le mogoče, lokalnega pridelovalca sadja ali zelenjave. Pogostost razdelitve: enakomerno razdeljevanje sadja in zelenjave skozi celo šolsko leto, v povprečju od enkrat do dvakrat na teden.

Dnevna količine enkratne razdelitve na otroka: prilagajene starosti otrok in ceni pro-

izvoda (v povprečju 120 g svežega sadja in zelenjave oziroma 30 g suhega sadja na dan, odvisno od vrste proizvoda in starosti otrok).

KAJ JE LAHKO NA JEDILNIKU

Nabor sadja in zelenjave je bil določen znotraj možnosti EU uredbe, pri čemer so bili izbrani tisti kmetijski pridelki, ki rastejo v Sloveniji in se tradicionalno uživajo tudi v zimskem času. Tako se v šolskem letu 2014/2015 k naboru živil za shemo priključujejo še suho sadje: jabolka, hruške, slive, kaki, češnje.

Sadje

Lešniki, orehi, fige, mandarine, grozdje, melone, lubenice, jabolka, hruške, marelice, češnje in višnje, breskve in nektarine, slive, kaki, žižole, kivi, jagode, maline, borovnice, črni ribez, rdeči ribez

Zelenjava

Paradižnik, zelje, kolerabica, cvetača, korenje, rdeča redkvice, zelena (stebelna), repa, redkev, kumare, komarček, beluši, paprika, bučke

Suho sadje naslednjih sadnih vrst: jabolka, hruške, slive, kaki, češnje

Kislo zelje

Kisla repa

V Sloveniji tradicionalno uživa predvsem v zimskih mesecih. Zaradi ugodne hranilne vrednosti ter vsebnosti mineralov,

LETOŠNJE NOVOSTI

V šolskem letu 2014/2015 so dodane nove spremljajoče aktivnosti:

- Projektne vsebine v okviru šole v naravi, ki jih izvajajo domovi šolskih in občinskih dejavnosti.
- Projektna izvedba šolskega vrta – ministrstvo razpiše javni razpis tako za izvajalca kot tudi uporabnika z namenom, da otroci delajo v vrtu. Izvajalec, ki bo izbran po postopku javnega naročanja, bo prijavljenim šolam nudil celovito strokovno podporo, pomoč in svetovanje pri načrtovanju, postavitvi, nakupu orodja in delovanju ter učni rabi šolskega vrta. Izbrani izvajalec bo zadolžen za oskrbo šol z osnovno opremo oz. materialom za vrtnarjenje (vrtno orodje, seme, sadike ...).

vitaminov in prehranske vlaknine so lahko dobrodošla popestritev pri izbiri sadja.

Rezultati poglobljenega vrednotenja so pokazali tudi, da je Shema dober povezovalni mehanizem več sistemov, ki vodijo k skupnim interesom in ciljem kmetijskega, šolskega in zdravstvenega resorja. Največji izziv za v prihodnje predstavlja povezovanje z lokalnim okoljem, predvsem lokalnimi pridelovalci in zadrugami.

» GABRIJELA SALOBIR

Prvi korak pri vodenju poslovnih knjig

Vrednotenje osnovnih sredstev kmečkih gospodinjstev oziroma priprava otvoritvene bilance stanja je osnova za prehod na vodenje poslovnih knjig.

Kmečka gospodinjstva, katerih skupni dohodek članov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti v predhodnih dveh zaporednih davčnih letih preseže 7.500 evrov, so obvezana preiti iz obdavčitve na podlagi katastrskega dohodka na novi način ugotavljanja davčne osnove. Veliko kmečkih gospodinjstev je tako ob koncu lanskega leta priglasilo ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov, za kar je potrebno vodenje poslovnih knjig (knjigovodstvo, ki je del računovodstva). Eden izmed prvih korakov pri vodenju poslovnih knjig je začetni popis in vrednotenje osnovnih sredstev – priprava otvoritvene bilance stanja. Ta je pomembna, saj je od nje odvisno, kateri stroški bodo kmečkemu gospodinjstvu priznani, v kakšni višini in v katerem časovnem obdobju.

Pomembno je vedeti, da je z davčnega vidika kmečko gospodinjstvo, skupaj z vsemi člani, ekonomsko zaokrožena celota. Člani kmečkega gospodinjstva določijo **enega nosilca dejavnosti**, ki postane zavezanec za dohodnino za vse dohodke kmečkega gospodinjstva (prav tako dohodke vseh članov) iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske ter dopolnilne dejavnosti. Hkrati se vsa osnovna sredstva, ki so v lasti nosilca in članov kmečkega gospodinjstva in se uporabljajo pri opravljanju dejavnosti, za davčne namene pripišejo nosilcu dejavnosti. S tem so lahko osnov-

na sredstva in njihova vrednost pripoznana v otvoritveni bilanci stanja, njihova amortizacija pa je davčno priznan strošek. Davčno priznani so tudi ostali stroški, ki nastajajo z uporabo teh sredstev.

OSNOVNA SREDSTVA KMEČKIH GOSPODINJSTEV

Glede na to, da se kmečka gospodinjstva v večini ukvarjajo z različnimi panogami znotraj primarne osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti ter da nekatera hkrati opravljajo eno ali več dopolnilnih dejavnosti, je

seznam osnovnih sredstev precej heterogen. Tako je pristop k popisu in vrednotenju osnovnih sredstev kmečkih gospodinjstev veliko bolj kompleksna naloga kot vrednotenje osnovnih sredstev v ostalih dejavnostih in največkrat zahteva vključitev več specialistov za posamezno panogo. Premoženje kmečkih gospodinjstev predstavljajo tako opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe, stroji in ostala oprema), biološka sredstva (trajni nasađi, osnovna plemenska čreda), sredstva v izdelavi, predujmi

za ta sredstva itd. kot tudi nepredmetena osnovna sredstva (licence, blagovne znamke, premoženjske pravice itd.).

DOBA KORISTNOSTI IN Z NJO POVEZANA STOPNJA AMORTIZACIJE

S popisom in ovrednotenjem opredmetenih osnovnih sredstev je hkrati potrebno določiti tudi, koliko časa bo sredstvo še v uporabi in kako hitro se bo njegova vrednost zmanjševala – amortizirala. Amortiziranje pomeni strošek, ki nastane zaradi prenašanja nabavne vre-

dnosti oz. vrednosti, ugotovljene ob vrednotenju osnovnega sredstva, na prihodnje poslovne učinke. Vsakemu osnovnemu sredstvu je potrebno določiti dobo koristnosti. Glede na to, da so osnovna sredstva priznana ob začetku vođenja računovodstva in da so bila prej že v uporabi na kmetiji, se doba koristnosti osnovnega sredstva določi na osnovi najkrajšega dejavnika izmed dejavnikov, kot so: fizična obraba, tehnološka in gospodarska zastarelost ali zakonska »določitev« uporabe osnovnega sredstva. Pri odločitvah, kolikšno stopnjo amortizacije, znotraj predpisane, izbrati za posamezno osnovno sredstvo v sklopu kmečkega gospodinjstva, velja upoštevati vse trenutne in bodoče usmeritve kmetije ter tudi, ali se namerava osnovno sredstvo po določenem času prodati. Priporočeno je, da kmetije skupaj z računovodskimi servisi pravilno določijo amortizacijsko stopnjo, ki

Strokovna skupina za ekonomiko kmetijstva pri KGZS je razvila orodje, ki se uporablja za vrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev kmečkih gospodinjstev.

bo odražala realno amortizacijo. Vsa osnovna sredstva pa se ne amortizirajo, ampak predstavljajo le vrednost premoženja – kapitala kmetije. Med takšnimi so kmetijska in gozdna zemljišča.

PRIPOZNANJE POŠTENIH VREDNOSTI

Kot je bilo že navedeno, je eden izmed prvih nalog pri vođenju

računovodstva sestava začetne otvoritvene bilance, v kateri se osnovna sredstva pripoznajo po poštenu vrednosti. Glede na temeljna pravila slovenskih računovodskih standardov je poštena vrednost lahko določena na več načinov. Eden izmed njih je vrednotenje osnovnih sredstev v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (MSOV). V okviru Strokovne

skupine za ekonomiko kmetijstva pri KGZS je bilo razvito orodje, ki se uporablja za vrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev kmečkih gospodinjstev. Orodje vključuje več načinov ocenjevanja vrednosti, ki omogočajo analiziranje in primerjavo, katerega rezultat je ocena vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva. Z razvojem orodja je bil definiran tudi metodološki pristop za vrednotenje posamezne skupine opredmetenih osnovnih sredstev. Orodje uporabljajo posamezni kmetijski svetovalci, zastopani po vseh kmetijsko-gozdarskih zavodih v Sloveniji, ki so ustrezno usposobljeni za vrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev kmečkih gospodinjstev.

» ANDREJ JAMŠEK

» DAMJAN JERIČ

» VESNA VELIKONJA

Zanimanja za pridelavo je veliko

Nerazumno odlašanje države pri zagotavljanju pogojev za proizvodnjo sladkorja.

Upravni odbor Združenja pridelovalcev sladkorne pese Slovenije (ZPSPS) je junija predstavil rezultate ankete, ki so jo s pomočjo **Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije** v prvi polovici leta izvedli med vsemi lastniki vsaj treh hektarjev kmetijskih površin, ki so letos oddali zbirno vlogo za ukrepe kmetijske politike. Z anketo so želeli ugotoviti možnosti in velikost možnih površin za pridelavo sladkorne pese v Sloveniji.

Med 4.339 odgovori jih je skoraj 60 odstotkov zainteresiranih za pridelavo sladkorne

pese, kar po rezultatih ankete pomeni, da bi v Sloveniji lahko pridelovali sladkorno peso na več kot 8.000 hektarjih. To je več kot petina vseh razpoložljivih površin za kmetovanje, kar predstavlja tudi idealen petletni kolobar. Vsaka kmetija bi tako v povprečju namenila za sladkorno peso nekaj več kot tri hektarje.

Morebitne pridelovalce sladkorne pese zanimajo tudi dodatne usluge, predvsem pa se jih veliko (več kot 70 odstotkov)

zanimajo za pesne rezance, ki so zanimivi tudi za tiste kmetovalce, ki drugače ne bi pridelovali sladkorne pese. Kar velik odstotek morebitnih pridelovalcev sladkorne pese (blizu 17 odstotkov) pa bi želelo tudi lastniško sodelovati v novi tovarni sladkorja.

Po besedah predsednika ZPSPS **Miroslava Kosija** rezultati ankete potrjujejo njihovo prepričanje, da je zanimanja za sladkorno peso dovolj in ne razumejo obotavljanja države pri zagotovitvi ustreznih pogo-

jev za ponovno vzpostavitev tovarne sladkorja v Sloveniji. Zato je ZPSPS na svoji spletni strani www.sladkornapesa.si objavilo javni poziv vsem občinam v severovzhodnem delu Slovenije, da predlagajo lokacijo nove tovarne sladkorja.

» ROBERT PEKLJAJ

Vsi prispevajo k dobičku kmetije

Nesprejemljiv način pripisovanja dobička le nosilcu kmečkega gospodarstva močno povečal zavarovalno osnovo za socialne prispevke.

V juliju ste kmetje s strani Davčne uprave Republike Slovenije prejeli obvestilo o višini zavarovalne osnove. V zvezi s tem je Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije ogromno število njenih članov zaprosilo za pojasnilo. Zavarovalne osnove so namreč za mnoge kmete poskočile in ti bodo tako morali plačevati višje prispevke za socialno varnost.

Že do sedaj je zavarovalno osnovo predstavljal dobiček, pri čemer je bil le-ta sestavljen iz katastrskega dohodka ter dohodka iz druge in dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Po uveljavitvi novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je v veljavo stopil 1. januarja 2013, se v zavarovalno osnovo šteje dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodek iz druge in dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Po novem se v zavarovalno osnovo všteta torej tudi vse obdavčljive subvencije.

DRUGAČNA PORAZDELITVE DOBIČKA

Novost pa je ZPIZ-2 prinesel tudi na področju porazdelitve dobička med kmečke zavarovance. Po stari ureditvi se je dobiček porazdelil med vse kmečke zavarovance na kmetiji. Na podlagi te porazdelitve se je nato določila zavarovalna osnova za vsakega kmečkega zavarovanca ne glede na vrsto njegovega zavarovanja (prostovoljno ali obvezno). Novi ZPIZ-2 pa ne predvideva več avtomatične porazdelitve dobička med kmečke

Vsi člani kmečkega gospodarstva skupaj ustvarjajo dobiček kmetije in ne zgolj nosilec sam.

zavarovance na kmetiji. Tako je zavarovalna osnova za prostovoljne zavarovance določena vsaj v višini 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec, pri čemer velja prehodno obdobje, v katerem je zavarovalna osnova za prostovoljne zavarovance v letu 2014 določena v višini minimalne plače, v letu 2015 v višini

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije takšni ureditvi nasprotuje, zato je nanjo že opozorila tudi pristojna ministrstva in vodi aktivnosti za spremembo te določbe. Tako se bodo predstavniki KGZS že v avgustu ponovno sestali s predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

54 % povprečne plače in se nato vsako naslednje leto dviguje za 2 %, dokler v letu 2018 ne doseže višine 60 % povprečne plače.

Za obvezne zavarovance ZPIZ-2 prav tako ne pozna več povprečenja dobička na vse obvezne kmečke zavarovance na kmetiji. Po novi ureditvi se za obvezne kmečke zavarovance zavarovalna osnova določa v višini minimalne zavarovalne osnove, če za posameznega zavarovanca ni na voljo podatkov, ki so podlaga za uvrstitve v zavarovalno osnovo (to so obvestilo o dohodku iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, obračun akontacije dohodnine iz dejavnosti, obračun dohodnine dohodka iz dejavnosti ali odločba o odmeri dohodnine), ker se v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, ne izda odločba o odmeri dohodnine. V kolikor torej

kmetija vodi računovodstvo, so vsi njeni člani v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, dolžni določiti zgolj enega izmed njih kot zavezanca za dohodnino za celotno kmetijo – nosilca. Posledično celoten dobiček kmetije predstavlja zavarovalno osnovo nosilcu. Za preostale člane kmetije se zavarovalna osnova določa v višini minimalne zavarovalne osnove, saj jim ni izdana niti odločba o odmeri dohodnine niti obvestilo o dohodku iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

LETO	MINIMALNA ZAVAROVALNA OSNOVA
2014	Minimalna plača
2015	54 % povprečne plače
2016	56 % povprečne plače
2017	58 % povprečne plače
2018	60 % povprečne plače

VSI PRISPEVAJO IN NE SAMO NOSILEC

Seveda je takšna ureditev povsem nesprejemljiva. Vsi člani kmečkega gospodarstva skupaj ustvarjajo dobiček kmetije in ne zgolj nosilec sam. Zato je edino pravilno, da se ta dobiček porazdeli med vse člane in se zavarovalna osnova določa na podlagi porazdeljenega dobička, kot do sedaj. Povsem nerazumljivo je, da se celotni dobiček pripiše le nosilcu. S tem se negira dejstvo, da vsi člani kmečkega gospodarstva in ne zgolj nosilec prispevajo h končnemu dobičku kmetije.

» URŠKA AHLIN GANZITI

V projektu AGRO-START razvili uporabna orodja

Sodelovanje v mednarodnem projektu je že dalo prve rezultate, ki bodo v slovenščini na voljo našim kmetom.

V okviru projekta AGRO-START "Transnacionalna mreža za podporo kmetijam, malim in srednjim podjetjem v sektorjih živinoreje in hortikulture", kjer Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije sodeluje kot partner z dvanajstimi inštitucijami iz sedmih držav območja jugovzhodne Evrope, so razvili več uporabnih pripomočkov za kmete, mala in srednja podjetja iz sektorjev hortikulture (v širšem pomenu) in živinoreje ter za organizacije podpornega okolja.

ZA ORGANIZACIJE PODPORNEGA OKOLJA

SEE Protokol podpornih storitev je namenjen predvsem organizacijam, ki so ponudniki storitev podpornega okolja za podjetnike (podjetniško svetovanje) v omenjenih sektorjih. V publikaciji so priporočila o tem, kako pospeševati in promovirati inovativno podjetniško okolje za kmetije, mala in srednja podjetja v kmetijstvu. Projektni partnerji so zbrali že znane primere dobrih praks, predhodne rezultate projekta in nove primere dobrih praks, da bi identificirali najprimernejše pristope po merilih uspešnosti, prenosljivosti, inovativnosti in možnosti realizacije. V protokolu so predstavljena vsa orodja in aplikacije, ki bodo razviti v okviru projekta, in vse partnerske organizacije. Vsak od partnerjev je pripravil kratek za-

pis o svoji organizaciji, izzivih, povezovanju in sodelovanju ter opisal svoj pristop k strategiji trženja in vstopa na tuje trge. Predstavljeni so tudi primeri dobrih praks dela podpornih organizacij in uspešni projekti poslovne podpore kmetijam, malim in srednjim podjetjem v ciljnih sektorjih.

KGZS kot slovenski partner je predstavil primer dobre prakse sodelovanja svetovalcev Javne službe kmetijskega svetovanja pri razvoju dopolnilne dejavnosti na sadjarski kmetiji Trstenjak. Drug primer razvoja podjetništva na podeželju je razvoj blagovne znamke Srce Slovenije, ki ga je izvedel razvojni center Srca Slovenije iz Litije. Znamka povezuje projekte, pobude, prireditve in ponudbo izdelkov podeželja območja osrednje Slovenije. Protokol podpornih storitev in sinergijsko uporabo razvitih orodij bodo v okviru projekta testirali partnerji in zainteresirani deležniki. Publikacija bo dostopna na spletni strani projekta in na spletni strani KGZS tudi v slovenščini.

SEE Virtual Fair – Virtualni sejem je namenjen spodbujanju internacionalizacije podjetniških pobud. Z njegovo pomočjo lahko mala in srednja podjetja iz ciljnih sektorjev sodelujočih držav izvaja jo promocijo svojih izdelkov in storitev. Potencialni interesenti in obiskovalci spletnega me-

Orodje Spletni konstruktor omogoča kmetijam, da preprosto in brez težav ustvarijo svojo spletno stran.

sta projekta se bodo lahko sprehodili skozi virtualni paviljon in obiskali različne ponudnike svetovanja, opreme, orodij in repromateriala. Virtualni sejem bo zagotavljal informacije na inovativen način, tako da bo motiviral obiskovalce, da obiščejo spletno stran ponudnika in dobijo dodatne informacije. Spletno orodje vključuje priročnik in omogoča ponudnikom,

da se vključijo. Tako povečajo svojo prepoznavnost na trgu in si zagotovijo večjo konkurenčnost. Vodilni partner bo odgovoren za celotno usklajevanje virtualnega sejma. Vsi projektni partnerji bodo aktivno sodelovali pri izbiri ponudnikov, ki želijo sodelovati in zagotoviti potrebne informacije iz svoje regije.

ZA KMETE, MALA IN SREDNJA PODJETJA

Orodje za samodiagnozo je namenjeno kmetijam, malim in srednjim podjetjem v ciljnih sektorjih. Aplikacija daje možnost, da nosilec dejavnosti sam izvede preverjanje svojih pristopov do trženja, vodenja in inovacijskih komponent znotraj svojih podjetij. To orodje je pripravila Regionalna razvojna agencija za jugovzhodno razvojno regijo iz Romunije. Glavni namen orodja je spodbuditi mala in srednja podjetja, da se obrnejo na ustrezne ponudnike podpornih storitev, ki jim bodo zagotovili podrobnejšo diagnostiko in oceno njihovega primera oziroma izvedbe poslovne ideje.

Orodje temelji na vprašanjih, razdeljenih v tri kategorije: upravljanje, inovacije in trženje ter z njimi povezanimi priporočili svetovalca. Programska oprema glede na odgovore analizira profil podjetja. Na osnovi potreb in identificiranih vrzeli aplikacija oblikuje ustrezno priporočilo ter usmeri podjetnika na organizacijo, ki bo najbolje pokrila njegove potrebe.

Orodje je že prevedeno v slovensščino in bo nameščeno na spletni strani projekta AGRO-START.

Spletni konstruktor je rezultat ugotovitve, da je raven internacionalizacije kmetij, malih in srednjih podjetij na območju JV Evrope še vedno zelo nizka. To še posebej velja za države Zahodnega Balkana. Zato projektni partnerji pripravljajo spletno orodje, ki bo uporabnikom omogočilo, da z njegovo pomočjo ustvarijo svojo lastno spletno stran brez težav in tako povečajo svojo prepoznavnost na trgu.

Za razvoj pripomočka so zadolženi pri italijanskem par-

V okviru projekta Agrostart so razvili nekaj uporabnih pripomočkov, ki so jih predstavili na nedavni konferenci v Albaniji.

terju Confragricoltura Puglia. Navodila za uporabo bodo pripravljena v angleščini in partnerji bodo zagotovili prevode v jezike sodelujočih. Spletni konstruktor bo vključen na spletno stran projekta (<http://www.agro-start-see.eu>).

ZA VSE, KI JIH ZANIMA

Priročnik dobrih praks je rezultat petih tematskih delavnic, v katerih so partnerji izbrali najboljše primere podpornega okolja, inovacij in kmetijskega podjetništva v svojih državah. Priročnik dobrih praks je v angleškem jeziku pripravila Univerza Molise in jo sestavlja 31 najboljših dobrih praks izmed 120 primerov, predstavljenih v okviru delavnic s temami: Učinkoviti pristopi za diagnosticiranje in storitve ocenjevanja inovativnih in/ali učinkovitih proizvodnih in operativnih procesov za ciljne sektorje; Učinkoviti pristopi uporabe fi-

nančno podpornih storitev za mala in srednja podjetja v starih in novih državah članicah in državah kandidatkah ter kako zagotoviti podporo za mala in srednja podjetja pri obveščanju o njihovi razpoložljivosti in dostopnosti (finančna podpora za podjetnike, inovativne pristope, itd); Učinkoviti pristopi posredovanja tehnologije in inovacij za MSP; Učinkoviti pristopi pospeševanja in spodbujanja podjetništva v ciljnih sektorjih; Učinkoviti pristopi podpore za ocenjevanje možnosti vstopa na nove trge, doseganje evropskih standardov kakovosti, promocijo proizvodov in spodbujanja internacionalizacije malih in srednjih podjetij.

V kategoriji inovativnih pristopov v kmetijstvu se je uvrstila tudi predstavitev podjetja Cora Agrohomeopatija za rastline in škodljivce iz Prevalj, kjer je bila razvita linija pripravkov za krepitev rastlin,

odganjanje škodljivcev in preprečevanje bolezni rastlin na osnovi homeopatski principov. Mlado podjetje se uspešno pojavlja na trgu in aktivno sodeluje z inštitucijami pri raziskavah učinkov preparatov v realnih pogojih. Priročnik je preveden in bo kmalu na razpolago na spletni strani projekta in na spletni strani KGZS.

V sklopu projekta sta predvidena tudi dva tečaja e-učenja, in sicer za podjetnike in zaposlene v institucijah, ki skrbijo za podporo podjetništvu na podeželju. Več informacij o projektu in uporabi orodij, razvitih v njegovem okviru, lahko dobite pri sodelavcih KGZS, ki sodelujejo pri izvedbi projekta (ales.tolar@kgzs.si, janko.rode@kgzs.si).

» DR. JANKO RODE

Afriška prašičja kuga je pred vrati

Nevarna bolezen se »počasi« širi po EU, trenutno je na Poljskem.

Poljske oblasti so Evropsko komisijo in države članice obvestile o prvem pojavu Afriške prašičje kuge (APK) pri domačih prašičih. Bolezen je bila potrjena 23. julija 2014 v manjši reji na prostem (pet prašičev), ki se nahaja v bližini mesta, kjer je bil potrjen osmi primer pri divjih prašičih (11. julij 2014) in približno 2 km od meje z Belorusijo. Okuženo gospodarstvo spada v območje, ki je že pod omejitvami zaradi izbruhov APK. V Litvi pa so 24. julija potrdili pojav APK v komercialni reji z več kot 19.000 prašiči.

Afriška prašičja kuga je virusna nalezljiva bolezen, za katero zbolijo domači in divji prašiči, umrljivost je praktično 100-odstotna. Prašiči poginejo zaradi povišane temperature in notranjih krvavitvev. Bolezen poteka zelo hitro. Virus se izredno intenzivno širi, smrt nastopi 7–10 dni po okužbi. **Vakcina ne obstaja!**

ZBOLIJU DOMAČI PRAŠIČI IN DIVJI

Prenašalec v naravi je mehki klop iz skupine Ornithodoros. Afriška prašičja kuga ne prizanese niti divjim prašičem, morebitni preživeli pa postanejo hudi prenašalci bolezni.

Po piku klopa se pojavijo znaki okužbe v 5 dneh ali celo manj s tipičnimi znaki na uhlju in v 5–15 dneh, če je prašič v stiku z obolelim prašičem (divjim ali domačim).

Obolevnost prašičev je običajno 100-odstotna, smrtnost pa ravno tako 100-odstotna,

pri zmerno virulentnih virusih (ki so žal redki) je smrtnost 60–70-odstotna.

Inkubacija **od okužbe do znakov obolesti** je različna glede na vrsto okužbe:

- če požrejo okuženo krmo ali pomije, nastopi vročina v 48–72 urah,
- po ugrizu klopa nastopijo znaki v 5 dneh (ne pozabite, v 10 že poginejo),
- 5–15 dni po stiku z okuženimi živalmi (divjimi prašiči ali domačimi).

Klinični znaki: že po 2 dneh po okužbi prašiči dobijo povišano temperaturo 40,6–41,7°C, upad ješčnosti in zmanjšano število levkoplastov v krvi. V 4–6 dneh vse živali obolijo.

ZNAKI OBOLELOSTI

Kako prepoznamo obolelega prašiča? Prašiči so vroči, pordele (bolj rdeče barve) in bolni. Imajo pordele okončine, ušesa, rep in drisko. Breje svinje abortirajo. Če jih ne vznemirjamo, obležijo, kot bi se »skrivali«, in se nočejo premikati. Prašiči dobijo hude notranje krvavitve, prenehajo žreti, plitko dihaajo. Večina živali pogine v 7–10 dneh zaradi notranjih krvavitvev v trebušni votlini.

V primeru infekcije z nizko agresivnim virusom (ki ga skoraj ni!) imajo živali le rahlo povišano telesno temperaturo 2–3 tedne, pojavijo se rdečine na koži, ki preidejo v nekrotične kraste. Živali imajo tudi otekle in boleče sklepe. Breje svinje abortirajo.

Klinični znak – rdeči, vroči, bolni prašiči, ki se »skrivajo«.

Tipični znak afriške prašičje kuge v akutni obliki

Tipična rdeča koža »potrebušine« govori o akutni afriški prašičji kugi.

Abortirani pujski, pomešani z blatom

Tako postanejo živali, ki prebolijo akutno ali kronično obliko bolezni, nosilci in izločevalci virusa za vse življenje. Če prebolijo divji prašiči, imamo ves čas nevarnost okužbe iz gozda.

KAKO UNIČITI VIRUS?

Odpornost virusa na zunanje razmere je precejšnja. Ni posebno občutljiv na pH, saj prenese od pH 4 do pH 13. Preživi 11 dni v blatu (sobna temperatura), 1 mesec v umazanih prašičjih boksih, 70 dni v krvi na lesenih deskah (ko živali krvavijo), 15 tednov v razpadajoči krvi, 18 mesecev v krvi, ki je shranjena na 4 °C.

Še bolj grozljiva je preživetvena sposobnost virusa v mesnih proizvodih. Čeravno človek ne zbolí, pa se okužba za živali hitro širi tudi preko teh virov. V mesnih proizvodih preživi virus in ostane kužen: 15 tednov v ohlajenem mesu, 300 dni v zorjenih pršutih, 15 let v zamrznjenih trupih.

Z vročino ga inaktiviramo pri 56°C/70minut, pri 60°C/20 minut. Virus je občutljiv na eter in kloroform. Inaktivira ga tudi

Tipično rdeče območje z razjedami po nogah

natrijev hidroksid v razredčitvi 8:1000 (30 minut), hipoklorid – 2,3%-ni klorid (30 minut), formalin v razredčitvi 3 : 1000 (30 minut), 3%-ni ortofenilfenol (30 minut) in jodove spojine.

Poti okužbe: krmljenje s pomijami, ki vsebujejo ostanke okužene svinjine (človek ne zbolí, domači in divji prašiči zbolijo), izvor okužene krvi, neposreden stik z ljudmi, vozila, letala, oprema, krma ali neposreden ugriz klopa (v zaprtih rejah manj verjetnosti) ali stik z okuženim divjim prašičem. Ostanke okuženih sendvičev, ki jih požrejo divje živali in prenesejo bolezen do domačih živali, zato pozor in previdnost pri reji na prostem!

Država uporablja najstrožji način zatiranja te bolezni, kjer je poglobitni ukrep takojšnja usmrnitev vseh prašičev na gospodarstvu, kjer se je bolezen pojavila, in neškodljivo uničenje trupel. **Stroške zatiranja bolezni krije proračun Republike Slovenije.**

V času zatiranja in izkoreninjenja bolezni na vašem območju se držite naslednjih

splošnih navodil:

- vsi prašiči na vašem gospodarstvu naj bodo zaprti v hleve, staje in ograjene prostore,
- promet s prašiči znotraj okuženega območja je prepovedan (razen neposredno v klavnico),
- meso in mesne proizvode je prepovedano odvažati z okuženega gospodarstva,
- gibanje ljudi na vašem gospodarstvu čimbolj omejite ter pri tem strogo izvajajte vse priporočene biovarnostne ukrepe,
- divji prašiči so pomembni pri prenosu bolezni na domače prašiče, zato ne spuščajte prašičev na prosto, kjer bi lahko prišli v neposreden stik z divjadjo ozi-

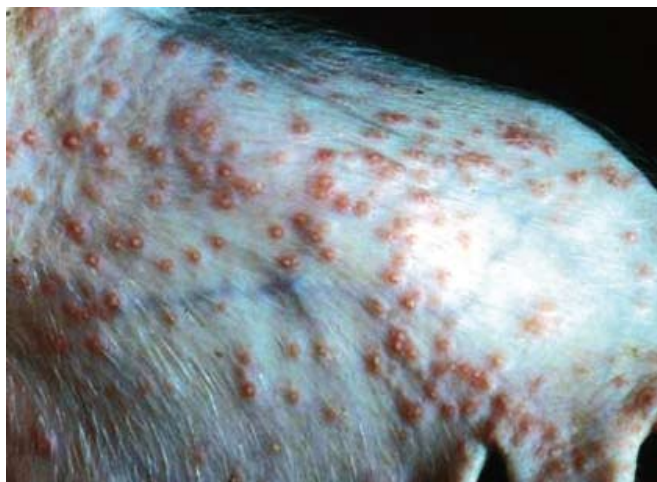
obvestiti svojega veterinarja, ki bo ukrepal v skladu s predpisi. Poročanje o sumu je obvezno!

POMEMBNO!

Bolje, da se poroča o sumljivih primerih, ki se kasneje izkažejo za negativne, kot pa da sploh ne poročamo.

Nujno je dosledno upoštevanje in izvajanje ukrepov biološke varnosti:

- nakup živali iz preverjenih rej oziroma izolacija novo nabavljenih živali,
- razkuževalne bariere,
- dosledna uporaba zaščitne obutve in obleke,
- omejitev dostopa oseb na dvorišče oziroma v hleve s prašiči,
- večja pozornost glede zdravstvenega stanja živali,

Po piku klopa se pojavijo znaki okužbe že v petih dneh ali celo prej

- roma se sami izogibajte stikom z divjimi prašiči (lov),
- strogo se držite predpisanih določil uradnega veterinarja v javno objavljeni odločbi za okuženo ali ogroženo območje.

- pozornost lovcev, ki se udeležujejo lovskega turizma,
- ne kupujte mesa iz kombijev, kjer ni jasnega izvora mesa, da ne raztrosite bolezni po naši državi.

»GABRIJELA SALOBIR

Postopek ob sumu: V primeru kliničnih znakov, značilnih za afriško prašičjo kugo, je imetnik živali dolžan nemudoma

Nov škodljivec na slovenskih tleh

Kako se obraniti pred novim škodljivcem, za katerega še niso predpisani protiukrepi?

Letos je bila na Primorskem prvič zabeležena večja škoda, ki jo je v juniju, predvsem pa v juliju na češnjah, marelicah in breskvah povzročila plodova vinska mušica (*Drosophila suzukii*). To je nov škodljivec, ki je bil v Sloveniji prvič najden jeseni 2010. Monitoring v naslednjih letih je pokazal, da je škodljivec prisoten tudi na drugih lokacijah v Sloveniji. Je tujerodna vrsta, ki izhaja iz Azije, od koder je bila vnesena tudi v Evropo, kjer je bila prvič ugotovljena leta 2009 v Italiji, v naslednjih letih pa tudi v Avstriji, Belgiji, na Hrvaškem, v Italiji, Franciji, Nemčiji, na Portugalskem, v Rusiji, Sloveniji, Španiji, Švici, v Veliki Britaniji, nedavno pa tudi v Grčiji. Gre za škodljivca, ki ni reguliran z EU predpisi, niti niso predpisani ukrepi za zatiranje in preprečevanje širjenja.

Plodova vinska mušica je škodljivec plodov številnih sadnih vrst, ki imajo tanko kožico in mehko meso. To so predvsem jagodičevje (jagode, maline, robide, ribez, borovnice, bezeg), koščičarji (češnje, marelice, breskve, slive in češplje) ter tudi grozdje, smokve in plodovi različnih samoniklih rastlin.

KAJ IN KAKO POVZROČA ŠKODO

Odrasla plodova vinska mušica meri v dolžino od 2 do 3 mm, je rumene do rdečerjave barve in ima značilne oranžnordeče oči. Najlažje jo spoznamo po samcih, ki imajo na vrhu prozornih kril značilno okroglo črno liso, ki jo lahko opazimo že s prostim očesom.

Plodova vinska mušica za razliko od drugih vinskih mušic lahko napada povsem zdrave plodove, v katere odlaga jajčeca. Iz teh se izležejo ličinke, ki se hranijo z mesom plodov. Poleg neposredne škode, ki jo povzročajo ličinke, nastane škoda tudi zaradi vbodov mušic pri odlaganju jajčec, saj ti predstavljajo vstopno mesto za glive, ki povzročajo sadne gnilobe: *Monilinia fructigena*, *M. laxa* in *M. fructicola*. Napadeni plodovi tako začnejo gniti. Napada plodove v času zorenja, ko se že obarvajo in v njih nastaja sladkor. V letošnjem letu je k večji škodi doprineslo tudi deževno vreme, ki je ugodno za razvoj sadnih gnilob.

Plodova vinska mušica (Foto: G. Seljak)

KAKO UKREPATI

Zaradi dosedanje zabeležene večje škode na Primorskem opozarjamo vse sadjarje in vinogradnike na območju Slovenije, naj bodo pozorni na morebiten povečan pojav tega škodljivca v nasadih, zlasti vinogradnih. Priporočamo izvajanje preventivnih ukrepov: redno spremljanje morebitnega pojava plodove vinske mušice z nastavitvijo vab, redno pregle-

Problematico škode, nastale zaradi plodove vinske mušice, je 28. julija na deveti redni seji obravnaval tudi svet OE Nova Gorica v Sadjarskem centru Bilje.

Na sestanku so sodelovali tudi predstavniki Čebelarstva Slovenije, ker je KGZS vložila vlogo za izdajo dovoljenj za nujne primere za uporabo dveh insekticidnih pripravkov LASSER 240 EC in KARATE ZEON za zatiranje oz. omejevanje populacije plodove vinske mušice (*Drosophila suzukii*), ki bi bila uporabna v času dozorevanja grozdja, saj obstaja možnost, da bodo nekatere sorte grozdja tudi poškodovane.

Sprejeti so bili sklepi:

- Po izdaji izrednega dovoljenja za uporabo pripravkov za preprečevanje pojava plodove vinske mušice, KGZS in KGZS – Zavod Nova Gorica prek čim večjega števila komunikacijskih poti (mediji, splet, kmetijske svetovalne službe) pospešijo obveščanje in svetovanje o pravilni uporabi FFS z namenom preprečevanja negativnih vplivov na čebele in okolje.
- MKO-ju se predlaga, da zagotovi sredstva za financiranje monitoringa na prisotnost aktivnih snovi odobrenega pripravka v čebelah na območju, kjer se bo izvajalo tretiranje proti plodovi vinski mušici.

Po oceni škode se stopnja izgube pridelka breskev na ogroženem območju giblje med 50 in 80 %. Škoda je bila izražena še na češnjah ter drugih vrstah sadja, zato so člani sveta OE Nova Gorica KGZS pozvali pristojne organe, da preučijo možnost razglasitve izrednega dogodka v kmetijstvu kot naravne (elementarne) nesreče zaradi pojava plodove vinske mušice in moče v kmetijstvu na Primorskem.

Vse uporabnike pripravkov pozivamo, da so pri uporabi previdni in dosledno upoštevajo navodila o pravilni uporabi FFS v skladu z obstoječo zakonodajo.

dovanje plodov in izvajanje higienskih ukrepov. Preventivni ukrepi za obvladovanje plodove vinske mušice so dostopni na spletnih straneh Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin: http://www.uvh.vr.gov.si/si/delovna_podrocja/zdravje_rastlin/posebno_nadzorovani_organizmi/plodova_vinska_mušica/.

Za strokovno pomoč pri prepoznavanju škodljivca in ukrepih se lahko obrnete na službo

za varstvo rastlin na kmetijsko-gozdarskih zavodih Nova Gorica, Novo mesto in Maribor, Kmetijskem inštitutu Slovenije ali Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Sledite tudi morebitnim napovedim in navodilom, ki jih bodo objavljale strokovne službe za varstvo rastlin na spletnih straneh in v odzivnikih.

» **MAG. ERIKA OREŠEK,**
Uprava RS za varno hrano,
veterinarstvo in varstvo rastlin

Kako zaposliti tujega delavca?

Postopek zaposlitve tujega delavca je lahko zelo zapleten, kar je odvisno tudi od tega, od kod prihaja.

Na kmetijah v Sloveniji večino dela še vedno opravijo družinski člani, ki tudi živijo na kmetiji. Vendar se kmetije zaradi povečanega obsega dela v sezonskih konicah odločijo najeti dodatno delovno silo. Tokrat bomo predstavili eno izmed možnih oblik najema delovne sile, in sicer zaposlovanje tujcev.

ZAKONSKE PODLAGE

Zaposlovanje oziroma delo tujih sezonskih delavcev v Sloveniji primarno ureja Zakon o zaposlovanju in delu tujcev (ZZDT-1, Uradni list RS, št. 26/11, 21/13 – ZUTD-A in 100/13 – ZUTD-C), vendar je potrebno spoštovati tudi določbe nekaterih drugih področnih zakonov, kot sta na primer Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1, Uradni list RS, št. 21/13 in 78/13 – popr.) in Zakon o tujcih (ZTuj-2, Uradni list RS, št. 50/11, 57/11 – popr. in 26/14) ter še nekateri drugi. In ravno zaradi razpršene zakonodaje, ki jo je potrebno upoštevati pri zaposlitvi tujih delavcev, ter dejstva, da postopek ni nikjer v celoti popisano, se kmetje – delodajalci nemalokrat znajdejo v položaju, ko ne vedo, kaj je pravzaprav potrebno narediti, da bo zaposlitev zakonita. V nadaljevanju je opisan celoten postopek zaposlitve tujega sezonskega delavca, od pridobitve dovoljenja za sezonsko delo na Zavodu RS za zaposlovanje (ZRSZ) do prijave njegovega prebivališča na upravni enoti (UE).

VSI TUJCI NISO ENAKI

Pri zaposlovanju tujih delavcev je najprej potrebno loči-

Sezonsko delo je občasna oblika dela ali zaposlitve v kmetijstvu in gozdarstvu, ki je neločljivo povezana s sezono, v kateri je za posamezno dejavnost značilen izrazito povečan obseg potrebe po delovni sili.

ti med tujci, ki prihajajo iz držav članic Evropske unije (EU), Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in Švice, ter tistimi, ki prihajajo iz tretjih držav. Tujci iz držav članic EU kot tudi državljani EGP in Švicarske konfederacije imajo prost dostop na trg dela, kar pomeni, da dovoljenj za delo ne potrebujejo. Izjema velja le za hrvaške državljane, za katere morajo delodajalci v času do 30. junija 2015 še vedno pridobiti delovno dovoljenje. Tujci iz EU tudi ne potrebujejo dovoljenja za prebivanje. Povsem zadostuje, da se tujec po prehodu državne meje v roku treh dni zgloši na policijski upravi in tam opravi tako imenovano »policijsko prijavo«, ki velja za bivanje v Sloveniji do tri mesece. Šele po treh mesecih neprestanega prebivanja v Sloveniji je tujec dolžan prijaviti

prebivališče na UE, na podlagi katerega pridobi tudi izkaznico. Delodajalec s tujcem iz EU preprosto sklene pogodbo o zaposlitvi in ga prijavi v socialna zavarovanja. To stori z obrazcem M-1 na prijavno-odjavni službi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). V primeru, da se s tujcem sklene pogodbo o delu, se ne vlaga prijave v zavarovanje, pač pa delodajalec le obračuna in plača prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Povsem drugačen pa je postopek, ko kmet želi zaposliti tujca, ki prihaja iz tretjih držav (npr. Srbije, Bosne in Hercegovine, Črne gore ...). Ti tujci za delo v Sloveniji potrebujejo delovno dovoljenje. Kmet kot delodajalec mora zato na ZRSZ podati vlogo za pridobitev dovoljenja za sezon-

sko delo, kateremu mora priložiti že podpisano pogodbo o zaposlitvi oz. pogodbo o delu in izjavo tujca, da se je pripravljeno pri njem zaposliti, fotokopijo potnega lista tujca ter dokazilo o plačilu upravne takse. Na podlagi pridobljenega delovnega dovoljenja mora nato tujec še pred vstopom v Slovenijo pridobiti dovoljenje za prebivanje. Vlogo zanj vložijo na diplomatskem ali konzularnem predstavništvu Slovenije v tujini, lahko pa v njegovem imenu to stori kmet, ki vlogo vložijo na UE. Tudi tej vlogi je potrebno priložiti določena dokazila, in sicer veljavni potni list z veljavo še vsaj 3 mesece od nameravnega bivanja, dokazilo o ustreznem zavarovanju (komercialno zavarovanje, npr. CORIS, obvezno zdravstveno zavarovanje na podlagi zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, zavarovanje na podlagi sporazuma o socialnem zavarovanju npr. BIH/SI3), dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje, potrdilo iz kazenske evidence matične države, veljavno delovno dovoljenje, ustrezno fotografijo ter dva prstna odtisa.

ZAHTEVE, KI VELJAJO ZA VSE

Vsi tuji delavci morajo imeti EMŠO, davčno številko, bančni račun, skupaj z delodajalci pa so dolžni spoštovati tudi predpise s področja varnosti in zdravja pri delu.

NAJVEČ TEŽAV Z ZDRAVSTVENIM ZAVAROVANJEM

V praksi je največ težav z dokazilom o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, saj UE v večini primerov zahtevajo, da ima tujec, ki se seveda še ne nahaja v Sloveniji, že ob vložitvi vloge za dovoljenje za prebivanje sklenjeno in tudi že veljavno zavarovanje. To je seveda povsem neživljenjsko. Za tuje sezonske delavce se v večini primerov sklepajo komercialna zdravstvena zavarovanja. Tujec, ki

šele zaprosi za dovoljenje za prebivanje, se še ne nahaja na ozemlju Republike Slovenije in tako tudi ne more koristiti pravic iz naslova zdravstvenega zavarovanja. Povsem jasno je, da mora imeti tujec, ki zaprosi za dovoljenje za prebivanje, že v času odločanja urejeno ustrezno zdravstveno zavarovanje. Vendar pa urejeno zdravstveno zavarovanje še zdaleč ne pomeni, da mora biti to zavarovanje v času odločanja tako veljavno sklenjeno kot tudi že veljavno v smislu kritja stroškov. Na ta pro-

blem je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije že opozorila pristojno ministrstvo ter ga hkrati pozvala k ureditvi problema.

Ko tujec pridobi dovoljenje za sezonsko delo in dovoljenje za prebivanje, lahko prestopi meje Republike Slovenije. Po vstopu v državo je dolžan v roku treh dni prijaviti prebivališče na UE, če bo pri nas bival v zasebnem objektu več kot 60 dni. Če pa bo nastanjen v nastanitvenem objektu (npr. gostišče, samski dom ...), je prijavo prebivališča zanj dol-

žan opraviti stanodajalec, in sicer ne glede na dolžino bivanja v Sloveniji.

Enako kot tujce iz EU je potrebno tudi tujce iz tretjih držav prijaviti v socialna zavarovanja v primeru sklenitve pogodbe o zaposlitvi oz. pogodbe o delu, in sicer z obrazcem M-1 na prijavno-odjavni službi ZZZS oz. z obrazcem TUJ-4A na ZRSZ.

Podroben opis celotnega postopka zaposlitve tujega delavca je objavljen na spletnih straneh KGZS www.kgzs.si.

» URŠKA AHLIN GANZITI

Držite se predpisanih rokov

Mladi prevzemniki, ki ste prejeli pozitivne odločbe v letu 2009, boste morali za Agencijo pripraviti poročila ob koncu petletnega obdobja.

Vsi mladi prevzemniki, ki ste v letu 2009 prejeli nepovratna sredstva iz naslova ukrepa 112 Pomoč mladim prevzemnikom kmetij, boste v začetku septembra letos s strani Agencije prejeli poziv za izdelavo poročila o izvedenih razvojnih ciljih (Obrazec PRP-10). Omenjeni obrazec morate izpolniti in ga najkasneje v 15 dneh od datuma vročitve poziva skupaj s prilogami poslati na Agencijo.

KLJUČNE OBVEZNOSTI MLADEGA PREVZEMNIKA OB KONCU PETLETNEGA OBDOBJA

Mladi prevzemnik mora:

IZOBRAZBA: v kolikor ni imel minimalne predpisane izobrazbe ob vstopu v ukrep, najkasneje 36 mesecev od datuma izdaje odločbe na Agencijo poslati ustrezno potrdilo o opravljeni izobrazbi (overjeno kopijo cer-

Eden od pogojev, da ne bo treba vračati sredstev, je tudi ustrezna izobrazba, na primer certifikat NPK.

tifikata NPK) in v domačem arhivu hraniti originalno potrdilo o opravljeni izobrazbi;

ARHIV: imeti urejeno dokumentacijo, ki je bila osnova za pridobitev sredstev (prijavni obrazec, odločbe in vse

dopolnitve odločbe, prejete s strani ARSKTRP, ter overjen notarski zapis pogodbe o lastniškem prevzemu kmetije);

ZA SVETOVANJE PRI PRIPRAVI POROČILA OB KONCU PETLETNEGA OBDOBJA SE LAHKO OBRNETE NA NASLEDNJE KMETIJSKE SVETOVALCE:

- **Valentina Šajn**, KGZS, Zavod Ljubljana, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana, T:01 513 07 16, valentina.sajn@lj.kgzs.si
- **Ana Demšar-Benedičič**, KGZS, Zavod Kranj, Iva Slavca 1, 4000 Kranj, T: 04 280 46 34, ana.demsar-benedicic@kr.kgzs.si
- **Felicita Domiter**, KGZS, Zavod Ptuj, Ormoška c. 28, 2250 Ptuj, T: 02 749 36 39, felicita.domiter@kgz-ptuj.si
- **Slavko Petovar**, KGZS, Zavod Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, T: 02 539 14 42, slavko.petovar@gov.si
- **Simona Hauptman**, KGZS, Zavod Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor, T: 02 228 49 12, simona.hauptman@kmetijski-zavod.si
- **Zdenka Kramar**, KGZS, Zavod Novo mesto, Šmihelska 14, 8000 Novo mesto, T: 07 373 05 74, zdenka.kramar@gov.si
- **Mojca Krivec**, KGZS, Zavod Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje, T: 03 490 75 86, mojca.krivec@ce.kgzs.si
- **Darja Jeriček**, KGZS, Zavod Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje, T: 02 824 69 23, darja.jericcek@ce.kgzs.si
- **Michaela Vidič**, KGZS, Zavod Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica, T: 05 335 12 12, michaela.vidic@go.kgzs.si
- **Darja Zadnik**, KGZS, Zavod Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica, T: 05 726 58 17, darja.zadnik@go.kgzs.si

stavljenih razvojnih ciljev pa morate na Agencijo samodejno poslati dopolnitev Poročila o izvedenih razvojnih ciljnih skupaj z ustreznimi dokazili in to najkasneje 5 let od izdaje odločbe o odobritvi sredstev.

SKRAJNI ROK JE PET LET

V primeru, da ste načrtovane cilje iz poslovnega načrta realizirali tudi s pomočjo uspešne prijave na razpise drugih ukrepov iz naslova Programa razvoja podeželja in investicije še niste dokončali oz. zahtevka za izplačilo še niste oddali na Agencijo, se vam rok za izvedbo te investicije podaljša skladno z izdano odločbo za ta ukrep.

Če je kmetija kandidirala samo na ukrep 112, se v nobenem primeru realizacija načrtovanih ciljev ne sme zavleči čez obdobje petih let, v primeru, da je mladi prevzemnik dobil pozitivno odločbo o pravici do sredstev iz naslova še katerega drugega PRP razpisa, pa v skladu s to izdano odločbo.

KAJ PA, ČE PRIDOBLENA NEPOVRATNA SREDSTVA NISO BILA STRIKTNO UPORABLJENA SKLADNO S POSLOVNIM NAČRTOM?

V tem primeru morate Agencijo

še pred prejemom poziva za oddajo Poročila o izvedenih razvojnih ciljnih zaprositi za spremembo poslovnega načrta in pridobiti njeno odobritev. V vsakem primeru morajo biti pridobljena nepovratna sredstva iz naslova ukrepa 112 Pomoč mladim prevzemnikom kmetij porabljena namensko za razvoj kmetije.

KAM PO NASVET IN POMOČ PRI IZDELAVI POROČILA OB KONCU PETLETNEGA OBDOBJA?

Svetujemo vam, da se vsi mladi prevzemniki, ki ste prejeli pozitivne odločbe iz naslova ukrepa 112 Pomoč mladim prevzemnikom kmetij v letu 2009 čim prej – ŠE PRED POZIVOM AGENCIJE, obrnete po nasvet na kmetijskega svetovalca (najbolje na tistega, ki vam je svetoval ob prijavi vloge na razpis). Z njegovo pomočjo boste preverili, ali ste izpolnili vse ključne obveznosti, ki so navedene v vaši odločbi oziroma za katere ste se obvezali v vlogi. Še posebej vam priporočamo, da skupaj s svetovalcem čim prej preverita, kako uspešno ste dosegli načrtovane cilje v poslovnem načrtu in ali imate za dosežene cilje zbrana tudi ustrezna dokazila.

» BARBARA TRUNKELJ

FADN/RAČUNOVODSTVO:

dosledno voditi FADN knjigovodstvo ali računovodstvo in vsako leto najkasneje do 31. marca oddati poročilo o doseženih ekonomskih ciljnih v aplikacijo, ki so jo za ta namen razvili na Agenciji. V domačem arhivu mora hraniti kopije oddanih poročil ter standardne rezultate FADN oz. računovodska poročila;

LASTNIŠTVO: ostati nosilec in lastnik kmetije še najmanj 5 let po prejemu sredstev;

POSLOVNI NAČRT: realizirati vse načrtovane cilje v poslovnem načrtu vsaj v višini prejetih sredstev in jih dokazovati z ustreznimi dokazili

(računi, kupoprodajne pogodbe ipd.).

V Obrazcu PRP-10 morate posebej pazljivo izpolniti tabelo »Realizacija razvojnih ciljev iz poslovnega načrta«.

V tem delu Obrazca PRP-10 morate navesti opravljena dela, nakupe in aktivnosti za vse razvojne cilje, ki ste jih navedli v vlogi. Za vsak razvojni cilj morate posebej opredeliti, ali ste ga že izpolnili oz. do kdaj in na kakšen način ga nameravate izpolniti. V primeru, da vseh razvojnih ciljev še niste izvedli, morate Obrazec PRP-10 ravno tako oddati v predpisanem roku od vročitve poziva. Po realizaciji vseh za-

Veselo v Metliki

Že 19. Kmečki praznik, ki je trajal od 11. do 13. julija, je obiskalo rekordnih dva tisoč obiskovalcev.

Organizatorji prireditve KGZS – Zavod Novo mesto, ki skrbi za strokovni del, Društvo podeželske mladine Metlika, ki skrbi za kmečke igre in tehnično izvedbo, ter Občina Metlika kot glavni finančni sponzor želijo na prireditvi predstaviti stanje in razvoj kmetijstva ter posameznih kmetij in delovanje društev ter posameznikov, ki so kakorkoli povezani s kmetijsko dejavnostjo na tem območju. Prireditve je tudi priložnost, da obiskovalci na stojnicah spoznajo domače kmetije, njihovo ponudbo, prodajo kmetijskih pridelkov in izdelkov ter aktivnosti in delovanje posameznih društev, povezanih s kmetijstvom. Tako se potrošniku predstavi tudi pomen in prednosti lokalno pridelane hrane ter pomen pridelave hrane za samooskrbo.

Tudi otroci so prišli na svoj račun, saj so mladi iz DPM Metlika pripravili bogato otroško delavnico, kjer si je vsak lahko nekaj izdelal in odnesel domov.

V sklopu prireditve so prvi dan pripravili **Dan odprtih vrat kmetije Marinčič iz Škemljevca**, drugi dan je bilo na kmetiji Ivana Rusa srečanje belokranjskih vinogradnikov, zadnji dan pa se je prireditve nadaljevala na letališču v Prilozju, kjer smo lahko videli bogato pripravljen program s predstavitvijo posameznih kmetij in društev ter seveda kmečke igre v organizaciji Društva podeželske mladine Metlika.

»DARINKA SLANC, TATJANA KMETIČ ŠKOF
KGZS – Zavod Novo mesto

O prihodnosti mladih kmetov

Na predvečer 28. državnih kmečkih iger je ZSPM pripravila okroglo mizo o mladih kmetih v novem programskem obdobju. V prostorih gasilskega doma v Zburah so se tako v začetku julija zbrali predstavniki ustanov, ki so tako ali drugače povezani z mladimi na podeželju. Na okrogli mizi, ki jo je povezovala predsednica Društva podeželske mladine Zbure Brigita Zajc, so sodelovali še državna sekretarka na ministrstvu za kmetijstvo in okolje mag. Tanja Strniša, direktor KGZS Branko Ravnik, predstavnik ZSPM Simon Černel in mladi kmet iz šmarješke občine Boštjan Jeglič.

Državna sekretarka je predstavila uspešnost dosedanjih ukrepov in nanizala vrsto števil, ki so podkrepile njene besede. Tudi direktor KGZS Branko Ravnik je pohvalil povečanje sredstev za mlade kmete in poudaril nujnost ohranjanje teh ukrepov tudi za naprej. Pri tem je opozoril tudi na vlogo in podporo KGZS pri pripravi ter kasnejši izvedbi razpisov, saj se večina prijav na razpise izpelje prav s pomočjo kmetijskih svetovalcev na terenu. »A še tako dobra prijava na razpis ne pomaga, če ni ustreznega poslovnega okolja in je očitno pomanjkanje poslovne morale. Da mladi kmet uspe, je nujna podpora tako vseh ustanov kot družine,« je še dodal Ravnik. Za čim bolj poštene in enake pogoje kmetovanja se je zavzel tudi predstavnik ZSPM Simon Černel.

Zmagovalec 28. državnih kmečkih iger je bilo DPM Šmihel nad Mozirjem, drugo mesto je pripadlo DPM Tešanovci in tretje DPM Trebnje.

R. P.

Foto: Tomo Jeseničnik

www.kupujmodomace.si

Spletna ponudba pridelkov in izdelkov slovenskih kmetij

Novost za lastnike gozdov

Spletni portal za izmenjavo informacij za odpravo žledoloma

Zaradi zamrznitve predloga o državnem reševanju težav in posledic žledoloma ter da posledično vsem lastnikom gozdov olajša tovrstne težave je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije vzpostavila spletni portal za izmenjavo informacij za sanacijo žledoloma. Na spletni strani <http://zledolom.kgzs.si> lahko lastniki med celotno ponudbo najdejo najugodnejšega kupca za njihov les s pomočjo iskalnika. Namen portala je zbrati večje količine hlodovine, s čimer se lahko najde boljšega kupca oziroma lahko lastnik sploh najde kupca za svoj les.

Lastnikom prav tako omogočamo, da njihove ponudbe za prodajo lesa na panju ter na kamionski cesti posredujejo podjetjem. Lastniki gozdov lahko tudi najdejo podatke o izvajalcih del v gozdovih ter oddajo svoje želje po javnih delih. KGZS tako ponuja lastnikom gozdov organizacijo javnih del za gozdni red ter vzpostavitev prevoznosti gozdnih cest.

Na drugi strani podjetjem omogočamo objavo ponudbe oziroma oglasov za proste zmogljivosti izvajanja del ter odkupa lesa. Nismo pozabili tudi na tiste, ki so les že pospravili in na žagali drva. Lastniki gozdov

lahko tako brezplačno oddajo tako imenovani mali oglas za prodajo in nakup drv.

KGZS želi s tem portalom vzpostaviti osrednje spletno mesto, kjer bodo zbrane vse informacije o prodaji slovenskega lesa, in s tem olajšati delo mnogim lastnikom gozdov, ki so bili do zdaj prepuščeni sami sebi in dokaj neorganiziranemu trgu. Čeprav se na portalu ne izvaja tudi prodaja, pa je podobno kot portal www.kupujmodomace.si vse večje stičišče ponudb in povpraševanj.

POENOSTAVITEV PREVOZA

S spremembami in dopolnitvami Zakona o gozdovih (Uradni list

RS št. 17/2014) lahko posek in spravilo podrtega in poškodovanega drevja zaradi poenostavitve administrativnih postopkov poteka hitreje in učinkoviteje. V obdobju **od 7. marca 2014 do 30. aprila 2015**, v gozdovih, ki **niso v državni lasti**, ni potrebno uporabljati prevoznega dokumenta oziroma prevoznice. Zadošča Listina o uporabi in prometu z gozdnimi lesnimi sortimenti. Dodatne informacije in listino dobite na spletni strani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije www.kgzs.si in pri uslužbencih Zavoda za gozdove Slovenije.

» R. P.

KROMPIR MORAŠ IMETI ...

Vabljeni 31. avgusta 2014 na dobrodelni dogodek na Okroglo pri Naklem

Naj spomnimo. Na kmetiji Drinovec z Okroglega pri Naklem so dali pobudo za dobrodelno akcijo pobiranja krompirja, ki bo v glavnem namenjen družinam v socialni stiski, za katere skrbijo na Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje. Del krompirja bo namenjen žrtvam poplav v Srbiji, Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem. In ne le to, del pobranega krompirja boste tisti, ki se boste aktivno vključili v akcijo, lahko vzeli zase. Drinovčevi ocenjujejo, da bo ob dobri letini to nedeljo podarjenih več deset ton krompirja.

Dobrodelno obarvana zadnja avgustovska nedelja ne bo le delovno naravnana, ampak so organizatorji v program vtkali tudi vrsto zabavnih in družabnih dejavnosti, da bo dan zapolnjen z lepimi in res bogatimi vsebinami.

Prijave lahko oddate na spletni strani www.krompirmorasimeti.si, kjer lahko preberete več informacij o akciji. Svetujemo pa vam, da s prijavo pohitite, saj bodo organizatorji primorani številno prostovoljcev omejit. Tisti, ki boste to nedeljo izkoristili za podporo, ste prijazno vabljeni, da z vsemi prostovoljci delite zdravo slovensko radost in veselje.

Hvala kmetiji Drinovec in podpornikom akcije: podjetju InterSeme, Zavarovalnici Adriatic Slovenica, Pivovarni Union, Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, VoxMedii, Gostilni Lakner, Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje, Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije, Društvu za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi.

..... www.krompirmorasimeti.si

KROMPIR MORAŠ IMETI

... v življenju ali na mizi ...

PRIDRUŽITE SE NAM NA OSREDNJEM DOBRODELNEM DOGODKU

KDAJ?
V NEDELJO,
31. 08. 2014,
s pričetkom ob 10.00 h
KJE?
KMETIJA DRINOVEC
Okroglo pri Naklem

STOPIMO SKUPAJ

Bodimo ambasadorji dobre volje, dobrega dela in druženja. Kdor ima največ »krompirjak«, bomo ugotovili prav na hektarju njive kmetije Drinovec, kjer bomo pobirali krompir in ga podarili Zvezi prijateljev mladine Slovenije Ljubljana Moste Polje in žrtvam poplav v Srbiji, Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem, za pomoč družinam v stiski. Če bo dobra letina, ga bomo skupaj pobrali in podarili več deset ton.

PROGRAM:

- 10.00 - 12.00** Dobrodelno pobiranje krompirja
- 12.00 - 15.30**
 - Kulinarčno razvajanje z različnimi krompirjevimi dobrotami
 - Animacija za otroke - otroški "živ žav"
 - Zabava za vso družino
- 15.30 - 17.00** Glasbeno zabavni program s skupino ČUKI
- 17.00** Slavnostna podelitev nabranega krompirja prejemnikom donacij

Pobudnik akcije:

Kmetija Drinovec

Izbor inovativne mlade kmetice ali inovativnega mladega kmeta

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) in Zveza slovenske podeželske mladine (ZSPM) spodbujata inovativnost med mladimi na podeželju, zato vabita mlade kmetice in kmete k oddaji vlog za izbor inovativne mlade kmetice/kmeta za leto 2014.

Naziv se podeljuje lastniku ali članu kmetijskega gospodarstva, mlajšemu od 40 let, ki je z inovativno idejo pomembno prispeval k ohranjanju in razvoju kmetijstva, gozdarstva ali ribištva in se odlikuje vsaj po enem od naslednjih vidikov:

- da prinašajo nove ideje, pomembne za nadaljnji razvoj na svojem področju,
- da prinašajo nove metode,
- da prinašajo ekonomske učinke na kmetijskem gospodarstvu.

Naslov za leto 2014 bo podeljen 24. oktobra v Kulturnem domu Železniki, Trnje 39, Železniki.

Komisija za izbor inovativne/ga mlade/ga kmetice/a odloči o izboru ob upoštevanju neodvisnega mnenja strokovnjaka s področja, na katerega se nanaša kandidatovo delo.

Merila za oceno prispelih vlog:

Inovativnost ideje	40 točk
Trajnost projekta	15 točk
Vpliv na lokalno skupnost in podeželsko območje (npr. povezovanje v lokalnem območju, ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti)	15 točk
Upoštevanje zaščite okolja	10 točk
Napoved ekonomskega učinka	10 točk
Tržna usmerjenost kmetije	10 točk

Prijave kandidatur se oddajo priporočeno po pošti **do 5. septembra 2014** na naslov: **Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjna 6, 1000 Ljubljana**, s pripisom »**IMK – ne odpiraj**« ali osebno do istega roka do 12. ure v tajništvu KGZS.

Prijavni obrazec je na voljo na enotah Javne službe kmetijskega svetovanja pri KGZS, na spletnih straneh Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (www.kgzs.si) ali Zveze slovenske podeželske mladine (www.zspm.si).

Dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom so na voljo na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije pri Andreji Krt Stopar, e-pošta: andreja.krt@kgzs.si, tel.: 01 51 36 646 in na Zvezi slovenske podeželske mladine pri Barbari Lombar, e-pošta: barbara.lombar@gmail.com, tel.: 040 899 462.

Vabljeni na 11. vseslovensko srečanje kmetov na Ponikvi in Slomu

Na Ponikvi, rojstnem kraju blaženega Antona Martina Slomška, zavetnika slovenskih kmetov, kmetijstva in kmetijskega slovstva, bo v **nedeljo, 12. oktobra 2014**, potekalo **11. vseslovensko srečanje kmetov** pod sloganom **Le iz zvestobe raste blagor**. Letos bo srečanje potekalo v duhu mednarodnega leta družinskega kmetovanja.

Srečanje se bo pričelo v cerkvi sv. Martina na Ponikvi, kjer bo **ob 12. uri** ob somaševanju duhovnikov mašo daroval celjski škof dr. Stanislav Lipovšek. **Ob 14. uri** bo pred Slomškovo rojstno hišo na Slomu potekala slavnostna akademija.

Dogodek organizira Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju z občino Šentjur, župnijo Ponikva in številnimi prostovoljci.

Več o dogodku bo objavljeno na spletnih straneh www.kgzs.si in www.zarazvojpodezelja.si.

Društvo Ekosocialni forum Slovenije – ESF.SI
v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije

VABI na posvet RAZVOJNE USMERITVE DRUŽINSKIH KMETIJ V SLOVENIJI

na sejmu AGRA v Gornji Radgoni
27. avgusta ob 13.00 v dvorani 2

Z letošnjim letom se zaključuje proces sprejemanja nove uredbe o razvoju podeželja, kjer bo tudi v prihodnjem programskem obdobju velik del sredstev namenjen ukrepom za podporo razvoju kmetijskih gospodarstev. V tem kontekstu bo predstavljena raznolikost Slovenskih družinskih kmetij in njihove različne razvojne strategije. S temo posveta želimo spodbuditi razpravo o večji ciljni naravnosti ukrepov razvojnih podpor, ki bodo ustrezale posameznim razvojnim strategijam različnih tipov slovenskih kmetij.

Predavanju **prof. dr. Andreja Udovča** bo sledila razprava, ki jo bomo strnili v stališča.

Menimo, da je večja ciljna usmerjenost razvojnih podpor izjemno pomembna, za doseganje večje učinkovitosti celotnega Programa razvoja podeželja za obdobje 2014-2010.

Verjamemo, da je problematika pereča, zato pričakujemo vašo udeležbo.

Skupaj na sejem Narava-zdravje

Od 13. do 16. novembra letos bo potekal že 45. sejem **Narava-zdravje** na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani pod skupnim motom ŽIVIMO VITALNO! Lani je na sejmu razstavljalo 314 podjetij iz 17 držav, v štirih dneh ga je obiskalo 22.000 ljudi in 171 predstavnikov medijev. Ponudbo razstavljalcev je spremljal bogat obsejni program – pravi svetovalni maraton predavanj, izobraževalnih konferenc, delavnic, svetovanj, degustacij in drugih aktivnosti. Mnenja obiskovalcev, med katerimi jih večina, 64 odstotkov, prihaja iz Ljubljane in okolice, so bila pohvalna: največ, 53 %, je sejem ocenilo kot prav dober, 21 % pa z oceno odličen. Kar 71 % jih namerava sejem obiskati tudi letos.

Tudi letos bo prireditev sestavljena iz več tematsko zakroženih sklopov, ki za obiskovalca obdelujejo več načinov zdravega življenja in sožitja z naravo, razstavljalcem pa omogočajo, da se usmerjeno predstavijo obiskovalcem.

V sodelovanju z Gospodarskim razstaviščem, organizatorjem sejma, smo za člane KGZS pripravili **posebno ponudbo za predstavitev na sejmu**. Tudi letos bomo omogočili cenejši najem prostora in opreme ter druge ugodnosti, kar pomeni, da boste s prijavo prek KGZS lahko privarčevali kar nekaj sto evrov.

Več informacij o posebni ponudbi za naše člane, načinu in roku prijave lahko preberete na naši spletni strani, dodatne informacije pa boste lahko dobili po elektronski pošti pr@kgzs.si.

 45. sejem Narava-zdravje

13.–16. november 2014
Gospodarsko razstavišče

OBIŠČITE
NAS!

Za jesenski rok NPK

Objava jesenskega roka za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK)

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije objavljamo jesenski rok za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Kandidati, ki želijo pridobiti certifikat, lahko osebno zbirno mapo pošljejo na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana, najkasneje do 26. septembra 2014.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je registrirana za izvajanje postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij za naslednje poklicne kvalifikacije:

- predelovalec/ka mleka na tradicionalen način,
- predelovalec/ka mesa na tradicionalen način,
- predelovalec/ka sadja na tradicionalen način,
- izdelovalec/ka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način,
- vinogradnik/ca,
- poljedelec/ka,
- sadjar/ka,
- zelenjadar/ica in
- živinorejec/ka.

Kandidati, ki pridobijo poklicno kvalifikacijo, dokažejo, da so usposobljeni za opravljanje določenega poklica.

Vse informacije in svetovanje v zvezi z izvajanjem postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij lahko dobite na KGZS kmetijsko-gozdarskih zavodih na svojem območju, kjer so usposobljeni svetovalci, ki vam bodo svetovali pri pripravi vloge oz. zbirne mape oziroma se za vse informacije lahko obrnete tudi na zbornični urad Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Kontakti na območnih kmetijsko-gozdarskih zavodih:

- KGZ Murska Sobota, Ulica Štefana Kovača 40, Murska Sobota, tel.: 02 539 14 10;
- KGZ Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, tel.: 02 749 36 10,
- KGZ Maribor, Vinarska ulica 14, Maribor, tel.: 02 228 49 00,
- KGZ Celje, Trnoveljska cesta 1, Celje, tel.: 03 42 55 500,
- KGZ Kranj, Cesta Iva Slavca 1, Kranj, tel.: 04 280 46 00,
- KGZ Ljubljana, Gospodinjska ul. 6, Ljubljana, tel.: 01 513 07 00,
- KGZ Novo mesto, Šmihelska cesta 14, Novo mesto, tel.: 07 373 05 70,
- KGZ Nova Gorica, Pri hrastu 18, Nova Gorica, tel.: 05 335 12 00,
- Zbornični urad KGZS, Gospodinjska ulica 6, Ljubljana tel.: 01 513 07 00.

Mladi prevzemniki kmetij, ki ste uspešno kandidirali na ukrepu 112 Pomoč mladim prevzemnikom kmetij in še nimate ustrezne izobrazbe, morate v 36 mesecih od datuma odločbe poslati na Agencijo overovljeno kopijo seznama NPK, ki se mora glasiti na vaše ime. Opozarjamo vas, da ni dovolj, da na Agencijo pošljete samo potrdilo o zaključenem izobraževanju, poslati morate overjeno kopijo certifikata. V nasprotnem primeru vas Agencija obravnava, da izobraževanja niste zaključili.

Svetujemo vam torej, da to obveznost čim prej izpolnite. Zaradi odlašanja se namreč rado zgodi, da NPK certifikata ne boste uspeli pravočasno pridobiti, ker boste zamudili ali pa spregledali zadnji možni rok za preverjanje in potrjevanje NPK. To pa posledično pomeni, da boste morali vrniti vsa prejeta sredstva z obrestmi vred.

Zelenjavna juha

Poleti boste lahko sestavine za preprosto, a dobro zelenjavno juho dobili kar na svojem vrtu. Za nas so jo pripravili na turistični kmetiji Pri Marku, kjer Porentovi že dvajset let vodijo turistično dejavnost v družinskem krogu, kar daje gostom na kmetiji poseben občutek domačnosti in sprejetosti. Gostje se k njim radi vračajo, tudi zaradi odlično pripravljene zelenjavne juhe.

Sestavine:

- čebula
- česen
- korenček
- koleraba
- zelena
- korenina peteršilja
- por
- stročji fižol
- grah
- listi peteršilja
- začimbe: majaron, bazilika, šetraj, mušklatni orešček, luštrek, sol, poper

Priprava:

Čebulo narežemo, prepražimo na olju in dodamo narezan česen. Ko zadiši, dodamo na kocke narezano zelenjavo: korenček, kolerabo, zeleno, koren peteršilja, por, stročji fižol in grah. Pražimo nekaj minut, posolimo in zalijemo z jušno osnovo. Dodamo začimbe: majaron, baziliko, šetraj, mušklatni orešček in luštrek. Kuhamo

na blagem ognju, na koncu dodamo peteršilj ter poper po okusu. Postrežemo s svežim kruhom.

Dober tek!

Več receptov najdete na spletni strani www.zarazvojpodezelja.si.

Nagradna uganka

Črke na označenih poljih dajo geslo. Geslo pošljite do 8. septembra na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Uredništvo Zelene dežele, Gospodinjstva 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA UGANKA. Med pravnimi odgovori bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade. Geslo prejšnje uganke je bilo DRUŽINSKA KMETIJA, nagrade pa je prejelo pet nagrajencev: Franciška Novak, Mavčiče; Ljudmila Kosem, Šentrupert; Zinka Šijanec Irgl, Juršinci; Matjaž Adamič, Komen; Ana Rački, Kostel.

Človekov najboljši prijatelj														
Mladi ... kmetije														
Kdor ..., slabo ne misli														
Ptica ujeda														
Bela tekočina samic sesalcev														

Nebesa, paradiž														
Popularna igra z žogo														
Oseba iz Jurčičevega Desetega brata														
Veliki srpan ali ...														

AMARANT

GIBANJE ZA SEJANJE, IZMENJAVO TER OHRANJANJE AVTOHTONIH, TRADICIONALNIH IN DOMAČIH VRST SEMEN IN SADIK ZELENAVJE, POLJŠIN , ZELIŠČIN IN SADNIH VRST V SLOVENIJI

ŠTAFETA SEMEN

VABILO

Z veseljem vas vabimo, da se nam pridružite na POSVETU o semenih na sejmu AGRA v Gornji Radgoni v

četrtek, 28. 8. 2014 od 10.00 - 13.00 ure / dvorana 1

ŠTAFETO SEMEN ZMOREJO OTROCI IN VRTIČKARJI - KMETJE - ALI ZMORETE PRIDELAVO SEMEN?
Posvet o sejanju, ohranjanju in pridelovanju avtohtonih, domačih in tradicionalnih vrst semen v prihodnosti

Program: 10.00 – 11.00 ure

- Pomen semen, predstavitev ukrepov za vzpodbudo pridelave semen od l. 2015 do 2020: nagovor mag. Tanja Striša, državna sekretarka Ministrstva za kmetijstvo in okolje.
- Štáfeta semen-gibanje za ohranjanje, sejanje in izmenjavo avtohtonih, domačih in tradicionalnih vrst semen, zelenjave, poljščin, sadnih vrst in zelišč: Irena Rotar, Eko civilna iniciativa Slovenije.
- Stovesna predaja semen, ki so jih zbrali sodelujoči v Štáfeti semen v gensko banko Kmetijskega Inštituta Slovenije
- Pomen ohranjanja slovenskih semen v genski banki: dr. Jelka Vozič, Kmetijski inštitut Slovenije.
- Kaj saditi, kaj sejati, kaj semeniti na kmetiji - kako ohranjati stare sadne vrste? Zakaj sploh čim bolj sonaravno pridelovati? Predstavijo agronomi in ljudje iz prakse: Maja Klemen Cokan, kmet, svet., in kmetica, Dejan Rangeo, dipl. agr., in kmet; Peter Čvan, dipl. agr. in kmet, Slavko Turšič, sadjar.

Odmor: od 11.00 do 11.15 nadaljevanje 11.15 - 12.15:

- Sorte in sortna lista - veljavni predpisi in EU uredba o semenih: Marinka Pečnik, Tomislav Bošnjak, UVHVVR, Sektor za zdravje rastlin in rastlinski semenski material.
- Kako postati pridelovalec semen za trg? Razlike med pridelavo semen na domačem vrtu in registrirano semensko pridelavo za trg: Fanči Perdih, Amarant.
- Kako rastejo ekološka semena in sadike – Predstavitev in voden ogled Gainega samooskrbnega ekološkega vrta na sejmu Agra.: Loreta Vlahovič, dir. Kluba Gaia

12.15-13.00 : Izmenjevalnica semen, svetovanje, nasveti strokovnjakov, ekološki pridelki v praksi Na posvet ste vabljeni vsi, ki vas zanima aktivni pristop od semen do zdrave hrane v Sloveniji.

Za udeležbo na posvetu prijavite svojo prisotnost na: ekoci.si@gmail.com; ali sms 040-203-055. Prijavljeni udeleženci dobijo popotnico. Prijava je možna do zasedbe prostih mest. Dobrodošli!

Izkoristite ugodne pogoje varčevanja

DEPOZITI, VEZANI NAD 2 LETI:	
od 5.000 do 19.999 EUR	2,35 %
od 20.000 EUR	2,40 %
DEPOZITI, VEZANI NAD 3 LETA:	
od 5.000 do 19.999 EUR	2,60 %
od 20.000 EUR	2,65 %
DEPOZITI, VEZANI NAD 5 LET:	
od 5.000 do 19.999 EUR	2,90 %
od 20.000 EUR	2,95 %
OBROČNO VARČEVANJE:	
nad 2 leti	2,35 %
nad 3 leta	2,60 %
nad 4 leta do 10 let	2,85 %
OBROČNO »VARČEVANJE Z ROKO V ROKI«,	
s katerim po ugodnejši obrestni meri privarčujete sredstva za mlade kmetovalce, na podlagi katerih le-ti pridobijo ugodnejši kredit, in jim tako olajšate prevzem kmetije:	
nad 3 leta	2,80 %
nad 4 leta do 10 let	3,05 %

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

Vabljeni, da nas obiščete na našem razstavnem prostoru v Hali B na 52. Mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni, v 85 poslovalnicah banke in na www.dbs.si.

Rastlinjaki po meri

2,2 x 4,8 m

3 x 4 m
244,00 €

Za naročilo in informacije pokličite ali pošite na e-naslov: profilplast@profilplast.si. **031/ 675 639** Dostava po pošti 30,50€

Profilplast, d.o.o., Zavrn nad Dobro 10, 3204 Dobrna, e-naslov: profilplast@profilplast.si, www.profilplast.si

Tudi pozimi v njem odlično uspeva: radič, endivija, blitva, motovilec, špinac, peteršilj, čebula, por, česen...

POLETNA AKCIJA / Stanko Vršič, Mario Lešnik

VINOGRADNIŠTVO

Celovit vpogled v področje vinogradništva za ljubiteljske in profesionalne vinogradnike.

– 400 strani, trda vezava, 17 x 24 cm

Akcijska cena: 25 EUR, poštnine ne zaračunamo

Redna cena: 33 EUR

Naročanje: 01 473 53 79
karmen@czd-kmeckiglas.si, www.kmeckiglas.com

Vinogradništvo

UGODNOSTI AGRA 2014

T4.65
POWERSTAR
48 kW (65 KM)

29.850
EUR

TD5.85
60 kW (82 KM)

30.920
EUR

T4.85
MEDIUM
63 kW (86 KM)

35.650
EUR

3R6090
Fiksna komora

24.120
EUR

DOV JE VKLJUČEN V CENO. FOTOGRAFIJE SO SIMBOLICNE. VEČ INFORMACIJ PRI POBLAŠČENIH ZASTOPNIH ALI NA WWW.NEWHOLLAND.SI

ITRO, d.o.o., PE Store
Tel. (03) 780 57 12 (14, 15)

Vabljeni na naš razstveni prostor na sejmu Agra od 23. do 28. avgusta.

www.newholland.si

Vodilni strokovni sejem v srcu Evrope

Z več kot 460 strokovnimi razstavljalci iz 22 držav je sejamski dvojček Mednarodni lesni sejem in Les in gradnja najpomembnejša tovrstna sejamska prireditve v srednji in jugovzhodni Evropi. Zato bodo na 46.000 kvadratnih metrih razstavnih površin najnovejše trende predstavila vodilna podjetja na trgu.

Poslanstvo obeh sejmov je predstaviti celotno verigo dodane vrednosti, in sicer od gozda do masivnega lesa. Sejem s tem omogoča intenzivnejšo prepletenost posameznih panog in plodnejša tla za uspešno sodelovanje.

Prav zaradi tega je sejem izredna priložnost za medsebojno povezovanje, saj vam daje možnost posvetovanj z mednarodnimi strokovnjaki in optimalen pregled trga.

Tudi letos je vsebina sejma razdeljena na več razstavnih področij, v okviru njih pa opozarjamo na nekatere zanimive vsebine:

GOZDARSTVO

- Nega sestoja in upravljanje gozdnih površin
- Gradnja in vzdrževanje gozdnih poti
- Gozdarsko orodje, varstvo pri delu, preprečevanje nesreč
- Tehnika za spravilo lesa in drugo

ŽAGARSKA TEHNIKA

- Žagarska tehnika
- Mehanizacija skladiščenja hlodovine
- Tehnika za sušenje lesa
- Nakladalna, dvizna in manipulacijska tehnika ter drugo

TRANSPORT IN LOGISTIKA

- Proizvodnja vozil in prikolic
- Skladiščna tehnika

ZELENA ENERGIJA

- Energetski viri
- Male elektrarne
- Tehnika za izgorevanje in varstvo okolja

TEHNIKA LESNE GRADNJE IN LESNI IZDELKI

- Sistemi lesne gradnje, inovativna montažna tehnika in tehnika spajanja lesa
- Obdelava lesa, tramovi, ročno orodje
- Suha gradnja in strojne inštalacije

MIZARSKI STROJI IN OPREMA

- Orodje in stroji
- Varstvo pri delu in delovna oblačila

Na sejmu se boste lahko udeležili tudi nekaj posvetov in izobraževanj, preverili prosta delovna mesta avstrijskega gozdarstva in lesarstva ter si ogledali poligon ergonomije Varno gozdno delo, kjer vam bodo predstavili preventivne ukrepe.

Še nekaj koristnih informacij

Sejem bo odprt od četrтка, 4. , do sobote, 6. septembra, od 9.00 do 18.00, v nedeljo, 7. septembra, pa od 9.00 do 17.00.

Cena vstopnice je 14 evrov. Otroci in mladina plačajo manj, prav tako organizirane skupine.

Dodatne informacije lahko preberete na spletni strani www.kaerntnermessen.at ali pa pokličete na telefon +43463 568000.

Vse potrebne informacije lahko dobite tudi pri zastopniku Celovškega sejma za Slovenijo MOREL, tiskovna agencija, Ljubljana na e-naslov: marketing@morel.si ali na telefon 041 511 067.

Mednarodni
lesni sejem
CELOVEC

Mednarodni strokovni sejem
gozdarstvo
žagarska tehnika
transport in logistika
zelena energija

Les in gradnja
tehnika lesne gradnje
in lesni izdelki
mizarski stroji
in oprema

4.-7.
sept.
2014

SEJMIŠČE CELOVEC

www.holzmesse.info